

НАРЕДБА № 7 ОТ 28 ОКТОМВРИ 2013 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА СОРТОИЗПИТВАНЕ, ПРИЗНАВАНЕ, ВПИСВАНЕ И ОТПИСВАНЕ НА СОРТОВЕТЕ РАСТЕНИЯ ВЪВ И ОТ ОФИЦИАЛНАТА СОРТОВА ЛИСТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

В сила от 08.11.2013 г.

Издадена от министъра на земеделието и храните

Обн. ДВ. бр.97 от 8 ноември 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.34 от 15 април 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.48 от 27 юни 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.45 от 14 юни 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.45 от 6 юни 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.57 от 10 юли 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.45 от 7 юни 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.56 от 16 юли 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.40 от 5 май 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.91 от 2 ноември 2021г., изм. ДВ. бр.41 от 3 юни 2022г., изм. и доп. ДВ. бр.85 от 25 октомври 2022г., изм. и доп. ДВ. бр.28 от 28 март 2023г., изм. и доп. ДВ. бр.100 от 1 декември 2023г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С наредбата се уреждат:

1. вписването и отписването на сортовете растения във и от официалната сортова листа;
2. (доп. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) изпитването на сортовете земеделски растения с цел признаване за вписване в Официалната сортова листа на Република България съгласно чл. 4, т. 1 от Закона за посевния и посадъчния материал (ЗППМ) и/или провеждане на експертиза по същество за получаване на правна закрила съгласно чл. 38 от Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни (ЗЗНСРПЖ);
3. (изм. и доп. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) публикуването на официалната сортова листа и бюлетин с резултати от сортоизпитването на новопризнатите сортове съгласно чл. 13, ал. 9 и чл. 25, ал. 1 от ЗППМ;
4. воденето на регистър на заявените за изпитване и на признатите сортове земеделски растения по чл. 4, т. 2 ЗППМ.

Глава втора. СЪДЪРЖАНИЕ НА ОФИЦИАЛНАТА СОРТОВА ЛИСТА

Чл. 2. Официалната сортова листа е каталог, състоящ се от списък А и списък Б.

Чл. 3. (1) В списък А на официалната сортова листа се вписват сортовете от видове земеделски растения, посочени в приложение № 1, които отговарят на изискванията за различимост, хомогенност и стабилност (РХС) и на изискванията за биологични и стопански качества (БСК) за почвеноклиматичните условия на Република България.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) Сортовете от видовете земеделски растения, включени в Общия каталог на Европейския съюз (ЕС) за зърнени, фуражни, маслодайни и влакнодайни култури, цвекло и картофи, се вписват в списък А на официалната сортова листа само

ако отговарят на изискванията за БСК за почвеноклиматичните условия на страната.

Чл. 4. (1) В списък Б на официалната сортова листа се вписват сортовете от видовете декоративни, медицински и ароматни растения, които отговарят на изискванията за РХС и не се изпитват за БСК за почвеноклиматичните условия на Република България.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.) В списък Б се вписват и сортовете от видовете зеленчукови растения, овощни видове и лоза, които отговарят на изискванията за РХС. По преценка на заявителя (селекционера) на сорта могат да се извършат изпитвания за БСК за почвеноклиматичните условия на Република България.

Чл. 5. (1) Признатите сортове се вписват в списък А и списък Б на официалната сортова листа за период:

1. двадесет години - за сортовете от овощни видове и лоза;
2. десет години - за сортовете от останалите видове растения.

(2) Вписването на даден сорт може да бъде подновявано през определени интервали, ако този сорт все още се отглежда в размер, който оправдава това, или ако трябва да бъде запазен в интерес на съхраняването на генетичните ресурси и при условие, че изискванията за различимост, хомогенност и стабилност все още са изпълнени.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г.) Заявлението за подновяване съгласно приложение № 2 се подава не по-късно от две години преди изтичане на срока по ал. 1.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г., изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) Периодът на валидност на вписването се удължава за сроковете по ал. 1.

Чл. 6. (1) В официалната сортова листа се вписват:

1. научното име на таксона;
2. (изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) обозначението на сорта с код или с наименование, изписано на кирилица, когато е приложимо и на латиница;
3. специфичните стопански характеристики на сорта;
4. името и адресът на:
  - а) заявителя за вписване на сорта в официалната сортова листа;
  - б) лицето или лицата, които извършват сортоподдържане;
  - в) притежателя на сертификата за правна закрила на сорта;
5. годината на признаване и вписване на сорта в официалната сортова листа.

(2) При промяна на обстоятелствата по ал. 1 заявителят е длъжен в едномесечен срок от настъпването им да ги заяви пред Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИАСАС).

(3) Ако сортът е генетично модифициран, това обстоятелство задължително се вписва в официалната сортова листа.

Чл. 7. Ако вписаното в регистъра на Патентното ведомство наименование се замени с друго или ако за един вписан в сортовата листа сорт се предостави правна закрила съгласно Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни (ЗЗНСРПЖ) под друго наименование, сортът се вписва в официалната сортова листа под новото наименование.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) Наименованията на сортовете

трябва да са в съответствие с чл. 63 на Регламент (ЕО) № 2100/94 на Съвета от 27 юли 1994 г. относно правната закрила на Общността на сортовете растения и с Регламент (ЕО) № 637/2009 на Комисията от 22 юли 2009 г. за установяване на подробни правила за допустимостта на наименованията на сортовете земеделски растителни видове и зеленчукови видове.

Глава трета.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА СОРТОИЗПИТВАНЕ

Чл. 9. (1) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г., доп. - ДВ, бр. 85 от 2022 г., в сила от 25.10.2022 г.) Сортоизпитване за РХС и БСК се извършва въз основа на договор, сключен между заявителя за сортоизпитване и ИАСАС, след подадено заявление по образец съгласно приложение № 3 и попълнен технически въпросник за РХС, когато е приложимо.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г.) Заявление може да бъде подадено от:

1. селекционера на сорта;
2. притежателя/заявителя за сертификат за правна закрила на сорта;
3. представители и правоприемници на лицата по т. 1 и 2.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г.) Когато сортът е генетично модифициран, това обстоятелство се посочва в заявлението.

(4) За сортовете по ал. 3 заявителят спазва изискванията на Закона за генетично модифицирани организми.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 02.11.2021 г.) Сортоизпитването на сортове от видовете по приложение № 1 за РХС и БСК трябва да започне едновременно, ако в момента на подаване на заявлението за сортоизпитване не са били заявявани за РХС в държава-членка на ЕС.

(6) Крайните срокове за сключване на договор за сортоизпитване са:

1. (изм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 02.11.2021 г.) до 15 януари за видовете растения, чието отглеждане налага ползване на полиетиленови оранжерии;
2. до 15 август за зимна маслодайна рапица;
3. до 15 септември за есенните култури;
4. до 15 януари за ранните пролетни култури;
5. до 15 февруари за останалите пролетни култури;
6. до 30 септември за овощни видове растения, лоза, декоративни, ароматни и медицински видове растения - есенно засаждане;
7. до 28 февруари за овощни видове растения, лоза, декоративни, ароматни и медицински видове растения - пролетно засаждане.
8. (отм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 10.07.2018 г.)

(7) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 02.11.2021 г.) Заявлението по ал. 1 се подава не по-късно от 10 работни дни преди изтичане на крайния срок по ал. 6 лично, чрез пълномощник, по електронен път при условията и по реда на чл. 5 и 22 от Закона за електронното управление или чрез лицензиран пощенски оператор.

(8) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол извършва проверка на документите по ал. 1 за спазване на формалните изисквания.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 02.11.2021 г.) Когато се установят несъответствия и/или непълноти в представената в заявлението информация, заявителят се уведомява за това и му се определя срок за отстраняването им, който не

може да е по-кратък от 10 работни дни.

(10) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г.) При неспазване на срока по ал. 9 заявлението се счита за оттеглено.

Чл. 10. (1) Сортовете са различни, хомогенни и стабилни при условие, че отговарят на изискванията на чл. 9, 10 и 11 от Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни.

(2) За установяване на различимостта ИАСАС поддържа сравнителна колекция от общоизвестни сортове.

Чл. 11. (1) Сортовете отговарят на изискванията за БСК за почвеноклиматичните условия на страната, ако при сравняването им със сортовете стандарти показват при отглеждането им по-добри резултати по отношение на добив и/или качество на продукцията по функционални направления.

(2) Ако изпитваните сортове не отговарят на сортовете стандарти по някои биологични и стопански качества, това може да бъде компенсирано с други техни изключителни характеристики - продуктивност, качествена характеристика, функционално направление и устойчивост на икономически важни болести и неприятели.

(3) Не се изпитват за БСК сортове от фуражни видове растения, за които заявителят декларира, че няма да се използват за фуражни цели.

Чл. 12. (1) Сортоизпитването за РХС се извършва по протоколи на CPVO или по методики на UPOV.

(2) Сортовете от видовете растения, за които не съществуват протоколи на CPVO или методики на UPOV, се изпитват по национални методики за РХС, утвърдени от изпълнителния директор на ИАСАС.

(3) Сортоизпитването за БСК се извършва по методики и критерии, утвърдени от изпълнителния директор на ИАСАС.

Чл. 13. (1) (Изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г.) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол извършва изпитване на сортове от видовете земеделски растения, изброени в приложения № 4 и 5, с цел вписването им в Официалната сортова листа на Република България съгласно чл. 3, ал. 1 и 2 от Наредба № 77 от 2006 г. за признаване за вписване на нови сортове земеделски растителни видове, сортове за консервация, сортове за съхранение и сортове, развити с цел отглеждане при специфични условия, в Официалната сортова листа на Република България и Общия каталог на държавите - членки на ЕС (ДВ, бр. 51 от 2006 г.), за да установи изпълнени ли са изискванията по отношение на минималния брой наблюдавани признаци и условия за изпитване.

(2) При сортоизпитването за РХС:

1. видовете, изброени в приложение № 4, трябва да отговарят на изискванията, определени в Протоколите на CPVO за изпитване за различимост, хомогенност и стабилност;

2. видовете, изброени в приложение № 5, трябва да отговарят на изискванията, определени в Методиките на UPOV за изпитване за различимост, хомогенност и стабилност.

(3) Всички сортови признаци по смисъла на ал. 2, т. 1 и всички сортови признаци, обозначени със знак звездичка (*) в методиките, посочени в ал. 2, т. 2, се отчитат, при условие че наблюдението на даден признак не е възпрепятствано от изявата на всеки друг признак или от условията на околната среда, при които се извежда опитът.

(4) Минималните изисквания за изпитване по отношение на видовете, изброени в приложения № 4 и № 5, отнасящи се до схемата на опита и условията на отглеждане, посочени в протоколите на CPVO или методиките на UPOV, се утвърждават от изпълнителния директор на ИАСАС.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г.) При сортоизпитването за БСК видовете, изброени в приложенията по ал. 2, трябва да отговарят на изискванията, определени в приложение № 6, с изключение на тези по чл. 4, ал. 2 от Наредба № 77 от 2006 г. за реда за признаване за вписване на нови сортове земеделски растителни видове, сортове за консервация, сортове за съхранение и сортове, развити с цел отглеждане при специфични условия, в Официалната сортова листа на Република България и Общия каталог на държавите - членки на ЕС.

(6) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2023 г., в сила от 01.07.2023 г.) Биологичните сортове, подходящи за биологично производство, които принадлежат към видовете, изброени в приложение № 15, част А, може да отговарят на изискванията за хомогенност, изброени в част Б на посоченото приложение.

(7) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2023 г., в сила от 01.07.2023 г.) По отношение на сортоизпитването за БСК подходящите за биологично производство биологични сортове, които принадлежат към видовете, изброени в приложение № 15, част А, може да отговарят на изискванията, определени в част В от посоченото приложение.

Чл. 14. (1) (Изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г., изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол извършва изпитване на сортове от видовете зеленчукови култури, изброени в приложения № 7 и 8, с цел вписването им в Официалната сортова листа на Република България, за да установи изпълнени ли са изискванията по отношение на минималния брой наблюдавани признаци и условия за изпитване.

(2) При сортоизпитването за РХС:

1. видовете, изброени в приложение № 7, трябва да отговарят на изискванията, определени в Протоколите на CPVO за изпитване за различимост, хомогенност и стабилност;

2. видовете, изброени в приложение № 8, трябва да отговарят на изискванията, определени в Методиките на UPOV за изпитване за различимост, хомогенност и стабилност.

(3) Всички сортови признаци по смисъла на ал. 2, т. 1 и всички сортови признаци, обозначени със знак звездичка (*) в методиките, посочени в ал. 2, т. 2, се използват, при условие че наблюдението на даден признак не е възпрепятствано от изявата на всеки друг признак или от условията на околната среда, при които се извежда опитът.

(4) Минималните изисквания за изпитване по отношение на видовете, изброени в приложенията по ал. 1, отнасящи се до схемата на опита и условията на отглеждане, посочени в протоколите на CPVO или методиките на UPOV, се утвърждават от изпълнителния директор на ИАСАС.

(5) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2023 г., в сила от 01.07.2023 г.) Биологичните сортове, подходящи за биологично производство, които принадлежат към видовете, изброени в приложение № 16, част А, може да отговарят на изискванията за хомогенност, изброени в част Б на посоченото приложение.

Чл. 15. (Доп. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол извършва сортоизпитване за РХС на лоза за установяване изпълнението на минималния брой признаци и минималните условия за изпитване, изброени в приложения № 9 и № 10.

Чл. 16. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 02.11.2021 г., доп. - ДВ, бр. 28 от 2023 г., в сила от 28.03.2023 г.) За сортоизпитване за РХС и БСК заявителят заплаща такси по Тарифата за таксите по чл. 6, ал. 7 от ЗППМ, които се събират от ИАСАС и суми по ценоразпис на услугите, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС, които се начисляват за извършване на оценки по показателите по т. 2, 3 и 4, изброени в приложение № 6, съгласно чл. 13, ал. 5.

Чл. 17. (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2022 г., в сила от 25.10.2022 г.) Сортоизпитването за РХС и БСК се извършва в опитните полета на ИАСАС.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 10.07.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г., доп. - ДВ, бр. 85 от 2022 г., в сила от 25.10.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Сортоизпитването за БСК може да се извърши и от физически и юридически лица, получили разрешение от министъра на земеделието и храните при условията на чл. 18, ал. 4 и имат издадено удостоверение за сортоизпитатели, издадено от ИАСАС по чл. 18, ал. 8 от ЗППМ.

(3) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол сключва договор с лицата по ал. 2 за извършване на сортоизпитване.

(4) Сортоизпитването за БСК на сортове лози и овощни видове може да се извърши и на насаждения, посочени от заявителя на територията на страната.

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2016 г., в сила от 14.06.2016 г.) (1) Срокът на сортоизпитването за РХС и БСК е не по-малък от две години, като:

1. за многогодишни житни и бобови треви срокът за сортоизпитване за БСК започва да тече една година след годината на засяването им;

2. (изм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 02.11.2021 г.) за овощни, видове и лоза срокът за сортоизпитване за БСК започва да тече след встъпване на сорта в плододаване;

3. (нова - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 10.07.2018 г.) за декоративни, медицински и ароматни растения срокът за сортоизпитване за РХС е с минимална продължителност една година, ако резултатите са убедителни и покриват изискванията на методиките на UPOV и протоколите на CPVO.

(2) Срокът за изпитване на сортовете за БСК може да бъде удължен до четири години, когато резултатите от изпитването варират през годините на сортоизпитването и заявителят желае продължаването му.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2022 г., в сила от 25.10.2022 г.) Заявителят може да оттегли или отложи изпитването на сорта в рамките на една стопанска година, като писмено уведоми ИАСАС за това.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) За резултатите от техническото изпитване за РХС ИАСАС изготвя междинен доклад съгласно приложение № 11.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г.) За разглеждане на резултатите от сортоизпитването на сорта от експертна комисия заявителят подава заявление в ИАСАС.

(6) (Нова - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) За разглеждане на резултатите от сортоизпитването за РХС от експертна комисия ИАСАС изготвя окончателен доклад съгласно приложение № 12.

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) (1) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол признава окончателен доклад от техническото изпитване за РХС от официален орган на държава - членка на ЕС.

(2) За окончателния доклад по ал. 1 заявителят заплаща такса на офиса, провел техническото изпитване.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г.)

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г., изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 10.07.2018 г.) При сортоизпитване за РХС на хибриди от земеделските видове растения по приложения № 4 и 5 заявителят предоставя за изпитване и родителските компоненти.

Чл. 21. (1) Заявителят предоставя в ИАСАС необходимото количество посевен или посадъчен материал, предназначен за сортоизпитването съгласно приложение № 13, при спазване на съответните митнически и фитосанитарни изисквания за територията на Република България.

(2) Количествата посевен и посадъчен материал по ал. 1 се доставят в ИАСАС в следните срокове:

1. (отм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 02.11.2021 г.)

2. за видовете растения, чието отглеждане налага ползване на полиетиленови оранжерии - до 15 януари;

3. за есенните видове растения - до 30 септември, за зимна маслодайна рапица - до 15 август;

4. за ранните пролетни видове растения - до 15 януари;

5. за останалите пролетни видове растения - до 28 февруари;

6. за овощните видове растения, лоза, декоративни, ароматни и медицински видове растения:

а) за есенно засаждане - до 20 октомври;

б) за пролетно засаждане - до 15 март;

7. за многогодишни треви - до 31 януари.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 85 от 2022 г., в сила от 25.10.2022 г.) При неспазване на сроковете по ал. 2 процедурата по сортоизпитване се прекратява за съответната стопанска година.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.)

(5) Количествата посевен или посадъчен материал за сортоизпитване за БСК съгласно приложение № 13 се предоставят третиран с разрешени за употреба на територията на страната продукти.

(6) Всяко химическо третиране на семената по ал. 5 трябва да бъде отбелязано върху официалния етикет или върху етикет на заявителя, върху опаковката или вътре в нея.

(7) Количествата посевен материал за сортоизпитване за РХС и БСК се придружават от документ за посевни качества, предоставен от заявителя.

(8) Заявителят посочва следната информация върху етикета:

1. вид култура;

2. наименование на сорта и/или селекционен номер;

3. количество;

4. име на заявителя.

(9) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2022 г., в сила от 25.10.2022 г.) Количествата посевен или посадъчен материал за сортоизпитване за РХС и за извършване на оценка за устойчивост на вредни организми и проявление по отношение факторите на околната среда се предоставят нетретиран на адреса на ИАСАС.

Чл. 22. Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол ползва предоставения посевен или посадъчен материал само за целите на сортоизпитването.

Чл. 23. (1) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол води регистър по чл. 4, т. 2 ЗППМ на заявените за изпитване сортове земеделски растения.

(2) В регистъра се вписват:

1. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г.) пореден номер на заявлението;
2. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г.) дата на подаване на заявлението;
3. номер на договора;
4. научно име на таксона;
5. наименование на сорта;
6. видът изпитване;
7. име на заявителя и селекционера на сорта;
8. специфични характеристики на сорта, посочени от заявителя.

Чл. 24. В случай на природни бедствия и други независещи от сортоизпитателя причини, оказали негативно въздействие на изпитването, изпълнителният директор на ИАСАС назначава комисия, която извършва проверка на място и уведомява възложителя или упълномощено от него лице за резултатите от проверката.

Чл. 25. Заявителят може да посещава опитите за РХС и БСК след предварително уведомление до ИАСАС.

Глава четвърта.

ПРИЗНАВАНЕ И ВПИСВАНЕ НА СОРТОВЕТЕ ЗЕМЕДЕЛСКИ РАСТЕНИЯ

Чл. 26. (1) Признаването с цел вписване на сортовете земеделски растения в списък А и списък Б на официалната сортова листа се извършва от експертна комисия по съответните култури или групи култури, назначена от изпълнителния директор на ИАСАС съгласно чл. 20 ЗППМ.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) Експертната комисия по ал. 1 взема решение относно признаване на сортове земеделски растения по чл. 38, ал. 8 и 12 ЗЗНСРПЖ и чл. 16 и 23 от ЗППМ.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г.) Експертната комисия за РХС и БСК осъществява дейността си по ред, определен в правилник, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

Чл. 27. (1) Определени от изпълнителния директор на ИАСАС длъжностни лица изготвят доклади за резултатите от изпитването за РХС и БСК, които се разглеждат от експертната комисия.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) Окончателният доклад за техническо изпитване за РХС се изготвя съгласно чл. 18, ал. 6 в два екземпляра - един за ИАСАС и един за заявителя.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 02.11.2021 г.) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол предоставя окончателен доклад за техническо изпитване при поискване от официален оторизиран орган на държава - членка на УРОВ, след заплащане по ценоразпис на услугите по чл. 22, ал. 2 от ЗППМ.

(4) Докладът за БСК съдържа резултатите от изпитванията по приложение № 6 на чл. 13, ал. 5 и методиката за съответната култура.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) Докладите по ал. 1 се изпращат на членовете на експертните комисии най-късно 14 дни преди датите на заседанията им.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) Решенията за признаване и вписване на генетично модифицирани сортове се вземат при спазване изискванията на Закона за генетично модифицираните организми.

Чл. 29. (1) Когато решението на експертната комисия е сортът да не бъде признат и вписан в официалната сортова листа, ИАСАС в 15-дневен срок от вземане на решението писмено уведомява възложителя по договора за сортоизпитване, като посочва и мотивите за непризнаването.

(2) Заявителят може да възрази писмено срещу решението на експертната комисия в едномесечен срок, считано от датата на уведомяването.

Чл. 30. (1) Възраженията срещу решенията на експертната комисия се разглеждат от комисия по възраженията, чийто състав се определя със заповед на изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) Комисията по възраженията се произнася с решение по възраженията в едномесечен срок от получаването им.

(3) Решенията на комисията по възраженията са окончателни.

Чл. 31. (1) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 10.07.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Министърът на земеделието и храните със заповед утвърждава решението на комисията за признаване и вписване на сорта в официалната сортова листа или прави мотивиран отказ.

(2) В 15-дневен срок от постановяване на решението ИАСАС уведомява възложителя по договора за сортоизпитване.

(3) Заповедта или отказът на министъра по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 32. (1) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол изготвя и съхранява досиетата на признатите и вписани сортове.

(2) Досието по ал. 1 съдържа:

1. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г., доп. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) подаденото заявление по образец и когато това е приложимо попълнения технически въпросник за РХС по чл. 9, ал. 1;

2. докладите за РХС и БСК, когато това е приложимо, на основание на който/които е признат сортът;

3. друга текуща информация, свързана с изпитването, признаването и вписването на сорта в официалната сортова листа.

(3) Досиетата се съхраняват в срок 10 години след отписването на сорта от официалната сортова листа.

(4) В случай на непризнат или оттеглен от изпитване сорт, досиетата се съхраняват в срок 10 години от непризнаването или оттеглянето на сорта.

Чл. 33. (1) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол води

регистър на признатите за вписване в официалната сортова листа сортове земеделски растения по чл. 4, т. 2 ЗППМ.

(2) Регистърът съдържа:

1. пореден номер на сорта;
2. научно име на таксона;
3. код и/или наименование, с което е изпитван сортът;
4. постоянно наименование на сорта;
5. дата и година на признаване;
6. (изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 10.07.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) номер на заповедта на министъра на земеделието и храните за утвърждаване признаването на сорта;
7. заявител за сортоизпитване;
8. (нова - ДВ, бр. 85 от 2022 г., в сила от 25.10.2022 г.) специфични характеристики и/или условия, посочени при регистрацията на сорта.

Чл. 34. (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 02.11.2021 г.) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол съставя и публикува в официалния си сайт бюлетин с обобщените резултати от сортоизпитването за БСК на признатите сортове земеделски растения след публикуване на официалната сортова листа по чл. 39.

Глава пета.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ВПИСВАНЕ И ОТПИСВАНЕ НА ПРИЗНАТИТЕ СОРТОВЕ ЗЕМЕДЕЛСКИ РАСТЕНИЯ ВЪВ И ОТ ОФИЦИАЛНАТА СОРТОВА ЛИСТА

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2014 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г.) Вписването на признатите сортове земеделски растения в официалната сортова листа се извършва въз основа на подадено заявление в ИАСАС по образец съгласно приложение № 14. Заявлението се подава лично, чрез пълномощник, по електронен път при условията и по реда на чл. 5 и 22 от Закона за електронното управление или чрез лицензиран пощенски оператор.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г.) Заявителят за вписване на сорта в официалната сортова листа ежегодно подава заявление за следващата година до 20 декември на текущата календарна година.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г.) Когато сортът има действащ сертификат за правна закрила, заявление за вписване на сорта в списъци А и Б се подава от притежателя на сертификата или от упълномощено от него лице.

(4) Заявителите по ал. 2 и 3 осигуряват сортоподдържане на заявените сортове.

(5) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 02.11.2021 г.) За вписване на сорта в официалната сортова листа за следващата година заявителят заплаща цена по ценоразписа по чл. 22, ал. 2 от ЗППМ.

Чл. 36. (1) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г.) При установяване на неточна, непълна и невярна информация в подаденото заявление ИАСАС дава на заявителя 10 работни дни срок за отстраняването ѝ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г.) При неспазване срока по ал. 1 заявлението се счита за оттеглено.

Чл. 37. Процедурата по признаването на сортовете се прекратява, когато:

1. заявителят за сортоизпитване не е имал право да заявява сорта за изпитване с цел признаването и вписването му в официалната сортова листа;
2. по време на изпитването, признаването и вписването на сорта са предоставени неверни сведения, от които зависи признаването и вписването;
3. ако за даден сорт се установи, че са налице рискове за човешкото здраве и/или околната среда и че предприетите мерки за защита са недостатъчни или неефективни;
4. изискванията по чл. 5, ал. 2 не са изпълнени.

Чл. 38. Признатите сортове се отписват от официалната сортова листа в следните случаи:

1. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г.) не е подадено заявление по чл. 5, ал. 3;
2. при прекратяване на процедурата по признаването по чл. 37;
3. по искане на заявителя.

Чл. 39. (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 02.11.2021 г.) Официалната сортова листа се публикува ежегодно на интернет страницата на ИАСАС, допълва се периодично с признати за вписване сортове и информацията се изпраща за публикуване в каталозите на ЕС.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Общозвестен сорт" е сорт, който:
  - а) е предлаган за търговия като размножителен или реколтиран материал или има публикувано подробно сортоописание;
  - б) (изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г.) има попълнено заявление за правна закрила или за включване в регистър на сортовете в държава - членка на UPOV;
  - в) е наличен, достъпен и съхранен като жив растителен материал в сортови колекции.
2. "Качествена характеристика" е характеристиката, включваща анализи, обосноваващи технологичната стойност на сорта.
3. "Селекционер" е лицето, създало или открило и разработило сорта (автор на сорта).
4. "Сорт стандарт" е наложил се в практиката сорт, който служи за сравнение на новозаявен за изпитване сорт и се определя от експертната комисия по съответната култура.
5. (отм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г.)
6. "CPVO" е офис на Общността за сортовете растения (Community Plant Variety Office).
7. "UPOV" е Международен съюз за закрила на новите сортове растения (International Union For The Protection Of New Varieties Of Plants).
8. (отм. - ДВ, бр. 85 от 2022 г., в сила от 25.10.2022 г.)

§ 2. (Доп. - ДВ, бр. 34 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г., доп. - ДВ, бр. 45 от 2016 г., в сила от 14.06.2016 г., доп. - ДВ, бр. 45 от 2017 г., в сила от 06.06.2017 г., доп. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 10.07.2018 г., доп. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г., доп. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г., доп. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 02.11.2021 г., доп. - ДВ, бр. 85 от 2022 г., в сила от 25.10.2022 г., доп. - ДВ, бр. 28 от 2023 г., в сила от 28.03.2023 г., доп. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) С тази наредба се въвежда Директива 2004/29/ЕО на

Комисията от 4 март 2004 г. относно определяне на характеристиките и минималните условия за изпитване на сортовете лози (обн., ОВ, L 71/22 от 10.03.2004 г.), Директива 2012/44/ЕС на Комисията от 26 ноември 2012 г. за изменение на директиви 2003/90/ЕО и 2003/91/ЕО за установяване на мерки за прилагане на член 7 от Директива 2002/53/ЕО на Съвета и член 7 от Директива 2002/55/ЕО на Съвета съответно по отношение на минимално изискваните характеристики, които следва да бъдат обхванати от изследването, и минималните условия за изследване на някои сортове земеделски растителни видове и зеленчукови видове (обн., ОВ, L 327 от 27.11.2012 г.), Директива за изпълнение 2013/57/ЕС на Комисията от 20 ноември 2013 г. за изменение на директиви 2003/90/ЕО и 2003/91/ЕО за установяване на мерки за прилагане на член 7 от Директива 2002/53/ЕО на Съвета и член 7 от Директива 2002/55/ЕО на Съвета съответно по отношение на минимално изискваните характеристики, които следва да бъдат обхванати от изследването, и минималните условия за изследване на някои сортове земеделски растителни видове и зеленчукови видове (обн., ОВ, L 312 от 21.11.2013 г.), Директива за изпълнение 2014/105/ЕС на Комисията от 4 декември 2014 г. за изменение на директиви 2003/90/ЕО и 2003/91/ЕО за установяване на мерки за прилагане на член 7 от Директива 2002/53/ЕО на Съвета и член 7 от Директива 2002/55/ЕО на Съвета съответно по отношение на минимално изискваните характеристики, които следва да бъдат обхванати от изследването, и минималните условия за изследване на някои сортове земеделски растителни видове и зеленчукови видове (ОВ, L 349 от 5.12.2014 г.), Директива за изпълнение 2015/1168/ЕС на Комисията от 15 юли 2015 г. за изменение на директиви 2003/90/ЕО и 2003/91/ЕО за установяване на мерки за прилагане на член 7 от Директива 2002/53/ЕО на Съвета и член 7 от Директива 2002/55/ЕО на Съвета по отношение на минимално изискваните характеристики, които следва да бъдат обхванати от изследването, и на минималните условия за изследване на някои сортове земеделски растителни видове и зеленчукови видове (ОВ, L 188 от 16.07.2015 г.), Директива за изпълнение (ЕС) 2016/1914 на Комисията от 31 октомври 2016 г. за изменение на директиви 2003/90/ЕО и 2003/91/ЕО за установяване на мерки за прилагане на член 7 от Директива 2002/53/ЕО на Съвета и член 7 от Директива 2002/55/ЕО на Съвета по отношение на минимално изискваните характеристики, които следва да бъдат обхванати от изследването, и на минималните условия за изследване на някои сортове земеделски растителни видове и зеленчукови видове (ОВ, L 296 от 1.11.2016 г.), Директива за изпълнение (ЕС) 2018/100 на Комисията от 22 януари 2018 г. за изменение на директиви 2003/90/ЕО и 2003/91/ЕО за установяване на мерки за прилагане на член 7 от Директива 2002/53/ЕО на Съвета и член 7 от Директива 2002/55/ЕО на Съвета по отношение на минимално изискваните характеристики, които следва да бъдат обхванати от изследването, и на минималните условия за изследване на някои сортове земеделски растителни видове и зеленчукови видове (ОВ, L 17 от 23.1.2018 г.), Директива за изпълнение (ЕС) 2019/114 на Комисията от 24 януари 2019 г. за изменение на директиви 2003/90/ЕО и 2003/91/ЕО за установяване на мерки за прилагане съответно на член 7 от Директива 2002/53/ЕО на Съвета и на член 7 от Директива 2002/55/ЕО на Съвета, по отношение на минимално изискваните характеристики, които следва да бъдат обхванати от изследването, и на минималните условия за изследване на някои сортове земеделски растителни видове и зеленчукови видове (ОВ, L 23 от 25.1.2019 г.), Директива за изпълнение (ЕС) 2019/1985 на Комисията от 28 ноември 2019 г. за изменение на директиви 2003/90/ЕО и 2003/91/ЕО за установяване на мерки за прилагане съответно на член 7 от Директива 2002/53/ЕО на Съвета и на член 7 от Директива 2002/55/ЕО на Съвета по отношение на минимално изискваните характеристики, които следва да бъдат обхванати от изследването, и на минималните условия за изследване на някои сортове земеделски растителни видове и зеленчукови видове (ОВ, L 308 от 29.11.2019 г.), Директива за изпълнение (ЕС) 2021/746 на Комисията от 6 май 2021 г. за изменение на директиви 2003/90/ЕО и 2003/91/ЕО по отношение на протоколите за изследване на някои сортове земеделски растителни видове и зеленчукови видове, и за изменение на Директива 2003/90/ЕО по отношение на някои

ботанически наименования на растения (ОВ, L 160, 7.5.2021 г.), Директива за изпълнение (ЕС) 2022/905 на Комисията от 9 юни 2022 г. за изменение на директиви 2003/90/ЕО и 2003/91/ЕО по отношение на протоколите за изследване на някои сортове земеделски растителни видове и зеленчукови видове (ОВ, L 157, 10.6.2022 г.), Директива за изпълнение (ЕС) 2022/1647 на Комисията от 23 септември 2022 г. за изменение на Директива 2003/90/ЕО по отношение на дерогация за биологични сортове земеделски растителни видове, подходящи за биологично производство (ОВ, L 248, 26.9.2022 г.), Директива за изпълнение (ЕС) 2022/1648 на Комисията от 23 септември 2022 г. за изменение на Директива 2003/91/ЕО по отношение на дерогация за биологични сортове зеленчукови видове, подходящи за биологично производство (ОВ, L 248, 26.9.2022 г.), Директива за изпълнение (ЕС) 2023/1438 на Комисията от 10 юли 2023 г. за изменение на директиви 2003/90/ЕО и 2003/91/ЕО по отношение на протоколите за изследване на някои сортове земеделски растителни видове и зеленчукови видове (ОВ, L 176, 11.7.2023 г.) и се осигурява прилагането на Регламент (ЕО) № 637/2009 на Комисията от 22 юли 2009 г. за установяване на подробни правила за допустимостта на наименованията на сортовете земеделски растителни видове и зеленчукови видове (обн., ОВ, L 191/10 от 23.07.2009 г.).

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 3. За изпитванията на сортове от земеделски растителни видове и зеленчукови видове, започнали преди 1 януари 2014 г. съгласно чл. 3 на Директива 2012/44/ЕС, могат да се прилагат съответно Директива 2003/90/ЕО и Директива 2003/91/ЕО в техните варианти, приложими преди изменението им с Директива 2012/44/ЕС.

§ 3а. (Нов - ДВ, бр. 34 от 2014 г.) За изпитванията на сортове от земеделски растителни видове и зеленчукови видове, започнали преди 1 юли 2014 г., съгласно чл. 3 на Директива 2013/57/ЕС могат да се прилагат съответно Директива 2003/90/ЕО и Директива 2003/91/ЕО в техните варианти, приложими преди изменението им с Директива 2013/57/ЕС.

§ 4. Наредба № 12 от 2004 г. за условията и реда за сортоизпитване, признаване, вписване и отписване на сортовете растения във и от Официалната сортова листа на Република България (обн., ДВ, бр. 40 от 2004 г.; изм., бр. 25 и 95 от 2007 г., бр. 68 и 109 от 2008 г., бр. 9 от 2010 г., бр. 9 от 2011 г., бр. 13 и 74 от 2012 г.) се отменя.

§ 5. Тази наредба се издава на основание чл. 14, ал. 4 от Закона за посевния и посадъчния материал.

§ 6. Изпълнението на наредбата се възлага на изпълнителния директор на ИАСАС.

§ 7. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 7 ОТ 2013 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА СОРТОИЗПИТВАНЕ, ПРИЗНАВАНЕ, ВПИСВАНЕ И ОТПИСВАНЕ НА СОРТОВЕТЕ РАСТЕНИЯ ВЪВ И ОТ ОФИЦИАЛНАТА СОРТОВА ЛИСТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 48 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 27.06.2015 Г.)

§ 18. За изпитванията на сортове от земеделски растителни видове и зеленчукови видове, започнали преди 1 януари 2016 г., съгласно чл. 3 на Директива 2014/105/ЕС могат да се прилагат съответно Директива 2003/90/ЕО и Директива 2003/91/ЕО в техните варианти, приложими преди изменението им с Директива 2014/105/ЕС.

§ 19. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 7 ОТ 2013 Г. ЗА
УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА СОРТОИЗПИТВАНЕ, ПРИЗНАВАНЕ, ВПИСВАНЕ И
ОТПИСВАНЕ НА СОРТОВЕТЕ РАСТЕНИЯ ВЪВ И ОТ ОФИЦИАЛНАТА СОРТОВА
ЛИСТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 45 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 14.06.2016 Г.)

§ 8. За изпитванията на сортове от земеделски растителни видове и зеленчукови видове, започнали преди 1 юли 2016 г., съгласно чл. 3 на Директива 2015/1168/ЕС могат да се прилагат съответно Директива 2003/90/ЕО и Директива 2003/91/ЕО в техните варианти, приложими преди изменението им с Директива 2015/1168/ЕС.

§ 9. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 7 ОТ 2013 Г. ЗА
УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА СОРТОИЗПИТВАНЕ, ПРИЗНАВАНЕ, ВПИСВАНЕ И
ОТПИСВАНЕ НА СОРТОВЕТЕ РАСТЕНИЯ ВЪВ И ОТ ОФИЦИАЛНАТА СОРТОВА
ЛИСТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 45 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 06.06.2017 Г.)

§ 7. За изпитванията на сортове от земеделски растителни видове и зеленчукови видове, започнали преди 1 юли 2017 г., съгласно чл. 3 на Директива за изпълнение (ЕС) 2016/1914 могат да се прилагат съответно Директива 2003/90/ЕО и Директива 2003/91/ЕО в техните варианти, приложими преди изменението им с Директива за изпълнение (ЕС) 2016/1914.

§ 8. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 7 ОТ 2013 Г. ЗА
УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА СОРТОИЗПИТВАНЕ, ПРИЗНАВАНЕ, ВПИСВАНЕ И
ОТПИСВАНЕ НА СОРТОВЕТЕ РАСТЕНИЯ ВЪВ И ОТ ОФИЦИАЛНАТА СОРТОВА
ЛИСТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 57 ОТ 2018 Г., В СИЛА ОТ 10.07.2018 Г.)

§ 14. За изпитванията на сортове от земеделски растителни видове и зеленчукови видове, започнали преди 1 септември 2018 г., съгласно чл. 3 на Директива за изпълнение (ЕС) 2018/100 могат да се прилагат съответно Директива 2003/90/ЕО и Директива 2003/91/ЕО в техните варианти, приложими преди изменението им с Директива за изпълнение (ЕС) 2018/100.

§ 15. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заклучителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 4 ОТ 2011 Г. ЗА
РЕДА И УСЛОВИЯТА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНКУРСИ ЗА ПОЛСКИ
ИНСПЕКТОРИ

(ОБН. - ДВ, БР. 45 ОТ 2019 Г., В СИЛА ОТ 07.06.2019 Г.)

§ 8. В Наредба № 7 от 2013 г. за условията и реда за сортоизпитване, признаване, вписване и отписване на сортовете растения във и от Официалната сортова листа на Република България (обн., ДВ, бр. 97 от 2013 г.; изм., бр. 34 от 2014 г., бр. 48 от 2015 г., бр. 45 от 2016 г., бр. 45 от 2017 г. и бр. 57 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....
4. Навсякъде в наредбата думата "заявка" се заменя със "заявление", а "заявката" със "заявлението".
.....

§ 11. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Преходни и Заклучителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 7 ОТ 2013 Г. ЗА
УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА СОРТОИЗПИТВАНЕ, ПРИЗНАВАНЕ, ВПИСВАНЕ И
ОТПИСВАНЕ НА СОРТОВЕТЕ РАСТЕНИЯ ВЪВ И ОТ ОФИЦИАЛНАТА СОРТОВА
ЛИСТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 56 ОТ 2019 Г., В СИЛА ОТ 16.07.2019 Г.)

§ 28. (В сила от 01.09.2019 г.) За изпитванията на сортове от земеделски растителни видове и зеленчукови видове, започнали преди 1 септември 2019 г., съгласно чл. 3 на Директива за изпълнение (ЕС) 2019/114 могат да се прилагат съответно Директива 2003/90/ЕО и Директива 2003/91/ЕО в техните варианти, приложими преди изменението им с Директива за изпълнение (ЕС) 2019/114.

.....
§ 30. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник", като § 20, 21, 22, 23 и 28 се прилагат от 1 септември 2019 г.

Преходни и Заклучителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 7 ОТ 2013 Г. ЗА
УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА СОРТОИЗПИТВАНЕ, ПРИЗНАВАНЕ, ВПИСВАНЕ И

ОТПИСВАНЕ НА СОРТОВЕТЕ РАСТЕНИЯ ВЪВ И ОТ ОФИЦИАЛНАТА СОРТОВА ЛИСТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 40 ОТ 2020 Г., В СИЛА ОТ 05.05.2020 Г.)

§ 7. За изпитванията на сортове от земеделски растителни видове и зеленчукови видове, започнали преди 1 юни 2020 г., съгласно чл. 3 на Директива за изпълнение (ЕС) 2019/1985 могат да се прилагат съответно Директива 2003/90/ЕО и Директива 2003/91/ЕО в техните варианти, приложими преди изменението им с Директива за изпълнение (ЕС) 2019/1985.

§ 8. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник" с изключение на § 4, 5 и 6, които влизат в сила от 1 юни 2020 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 7 ОТ 2013 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА СОРТОИЗПИТВАНЕ, ПРИЗНАВАНЕ, ВПИСВАНЕ И ОТПИСВАНЕ НА СОРТОВЕТЕ РАСТЕНИЯ ВЪВ И ОТ ОФИЦИАЛНАТА СОРТОВА ЛИСТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 91 ОТ 2021 Г., В СИЛА ОТ 02.11.2021 Г.)

§ 16. За изпитванията на сортове от земеделски растителни видове и зеленчукови видове, започнали преди 1 януари 2022 г., се прилагат приложения № 4 и 5 към чл. 13, ал. 1 и приложение № 7 към чл. 14, ал. 1 в техните варианти, приложими преди изменението им с настоящата наредба.

§ 17. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник" с изключение на § 11, 12 и 13, които влизат в сила от 1 януари 2022 г.

Заключителни разпоредби КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 99 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ ФУРАЖНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 41 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 03.06.2022 Г.)

§ 22. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник" с изключение на § 2, 13, 19, 20 и 21, които влизат в сила от 1 септември 2022 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 7 ОТ 2013 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА СОРТОИЗПИТВАНЕ, ПРИЗНАВАНЕ, ВПИСВАНЕ И ОТПИСВАНЕ НА СОРТОВЕТЕ РАСТЕНИЯ ВЪВ И ОТ ОФИЦИАЛНАТА СОРТОВА ЛИСТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 85 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 25.10.2022 Г.)

§ 13. За изпитванията на сортове от земеделски растителни видове и зеленчукови видове, започнали преди 1 януари 2023 г. и които все още не са приключили, се прилагат приложения № 4 и № 5 към чл. 13, ал. 1 и приложение № 7 към чл. 14, ал. 1 в техните варианти, приложими преди изменението им с настоящата наредба.

.....

§ 17. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник", с изключение на § 8, 9 и 10, които влизат в сила от 1 януари 2023 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 7 ОТ 2013 Г. ЗА
УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА СОРТОИЗПИТВАНЕ, ПРИЗНАВАНЕ, ВПИСВАНЕ И
ОТПИСВАНЕ НА СОРТОВЕТЕ РАСТЕНИЯ ВЪВ И ОТ ОФИЦИАЛНАТА СОРТОВА
ЛИСТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 28 ОТ 2023 Г., В СИЛА ОТ 28.03.2023 Г.)

§ 7. До 31 декември 2030 г. държавите членки докладват на Комисията и на другите държави членки в срок до 31 декември всяка година за броя на заявленията за регистрация на биологични сортове растения и за резултатите от сортоизпитването за РХС и БСК по отношение на биологичните сортове по чл. 13, ал. 6 и 7 и чл. 14, ал. 5.

§ 8. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник", с изключение на § 1, § 2, § 5 и § 6, които влизат в сила от 1 юли 2023 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 7 ОТ 2013 Г. ЗА
УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА СОРТОИЗПИТВАНЕ, ПРИЗНАВАНЕ, ВПИСВАНЕ И
ОТПИСВАНЕ НА СОРТОВЕТЕ РАСТЕНИЯ ВЪВ И ОТ ОФИЦИАЛНАТА СОРТОВА
ЛИСТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 100 ОТ 2023 Г., В СИЛА ОТ 01.12.2023 Г.)

§ 9. За изпитванията на сортове от земеделски растителни видове и зеленчукови видове, започнали преди 1 януари 2024 г., и които все още не са приключили, се прилагат приложения № 4 и № 5 към чл. 13, ал. 1 и приложения № 7 и № 8 към чл. 14, ал. 1 в техните варианти, приложими преди изменението им с настоящата наредба.

.....

§ 29. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник", с изключение на § 5, 6, 7 и 8, които влизат в сила от 1 януари 2024 г.

Приложение № 1 към чл. 3, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

Видове земеделски растения, сортове от които се вписват в списък А на официалната сортова листа

I. Цвекло

1. *Beta vulgaris* L. - Цвекло

II. Фуражни

2. *Agrostis canina* L. - Кучешка полевица
3. *Agrostis gigantea* Roth. - Гигантска полевица
4. *Agrostis stolonifera* L. - Издънкова (бяла) полевица
5. *Agrostis capillaris* L. - Тънка полевица
6. *Alopecurus pratensis* L. - Ливадна лисича опашка
7. *Agropyron cristatum* L. - Гребенчат житняк
8. *Arrhenatherum elatius* (L.) P. Beauv. ex J. Presl & C. Presl. - Висок (френски) райграс
9. *Bromus catharticus* L. - Слабителна овсига
10. *Bromus sithensis* Trin. - Овсига
11. *Cynodon dactylon* (L.) Pers. - Бермудска трева
12. *Dactylis glomerata* L. - Ежова главица
13. *Festuca arundinacea* L. - Тръстиковидна власатка
14. *Festuca filiformis* Pourr. - Власатка (финолистна)
15. *Festuca ovina* L. - Овча власатка
16. *Festuca pratensis* Huds. - Ливадна власатка
17. *Festuca rubra* L. - Червена власатка
18. *Festuca trachyphylla* (Hack.) Krajina - Твърдолистна власатка
19. х *Festulolium* Aschers. et Graebn. - хибриди, които са резултат от кръстосването на вид от рода *Festuca* с вид от

рода *Lolium*

20. *Lolium multiflorum* Lam. - Многооткосен (италиански) райграс, вкл. вестерволдски райграс
21. *Lolium perenne* L. - Английски райграс (пасищен)
22. *Lolium x boucheanum* Kunth - Хибриден райграс
23. *Phalaris aquatica* L. - Тръстичина (Фаларис)
24. *Phleum nodosum* L. - Тимотейка
25. *Phleum pratense* L. - Ливадна тимотейка
26. *Poa* L. - Метлица
27. *Trisetum flavescens* (L.) P. Beauv. - Златна трева
28. *Hedysarum coronarium* L. - Сула (Хедизарум)
29. *Lotus corniculatus* L. - Звездан
30. *Lupinus albus* L. - Бяла лупина
31. *Lupinus angustifolius* L. - Теснолистна лупина
32. *Lupinus luteus* L. - Жълта лупина
33. *Medicago sativa* L. - Люцерна обикновена
34. *Medicago x varia* T. Martyn - Хибридна люцерна
35. *Onobrychis viciifolia* Scop. - Еспарзета
36. *Pisum sativum* L. (Partim) - Фуражен грах
37. *Trifolium* L. - Детелина
38. *Trigonella foenum-graecum* L. - Сминдух
39. *Vicia faba* L. (Partim) - Бакла
40. *Vicia pannonica* Crantz - Панонски фий
41. *Vicia sativa* L. - Обикновен фий
42. *Vicia villosa* Roth. - Пясъчен фий
43. *Brassica napus* L. var. *napobrassica* (L.) Rchb. - Брюква
44. *Brassica oleracea* L. convar. *acerphala* (DC.) Alef. var. *medullosa* Thell. + var. *viridis* L. - Кръмно (фуражно) зеле
45. *Phacelia tanacetifolia* Benth. - Фацелия
46. *Raphanus sativus* L. var. *oleiformis* Pers. - Фуражна ряпа

III. Маслодайни и влакнодайни

47. *Arachis hypogaea* L. - Фъстъци
48. *Brassica juncea* (L.) Czern. - Кафяв синап
49. *Brassica napus* L. (partim) - Рапица
50. *Brassica nigra* (L.) W. D. J. Koch - Черен синап
51. *Brassica rapa* L. var. *silvestris* (Lam.) Briggs - Репица
52. *Cannabis sativa* L. - Коноп
53. *Carthamus tinctorius* L. - Сафлор
54. *Carum carvi* L. - Ким
55. *Glycine max* (L.) Merril - Соя
56. *Gossypium* L. - Памук
57. *Helianthus annuus* L. - Слънчоглед
58. *Linum usitatissimum* L. - Лен
59. *Papaver somniferum* L. - Мак
60. *Sinapis alba* L. - Бял синап

IV. Зърнени

61. *Avena nuda* L. - Голозърнест овес
62. *Avena sativa* L. (including *A. byzantina* K. Koch) - Овес и червен овес
63. *Avena strigosa* Schreb. - Черен (Брадат) овес
64. *Hordeum vulgare* L. - Ечемик
65. *Oryza sativa* L. - Ориз
66. *Phalaris canariensis* L. - Канарско просо
67. *Secale cereale* L. - Ръж
68. *Sorghum bicolor* (L.) Moench - Сорго
69. *Sorghum sudanense* (Piper) Stapf - Суданка
70. x *Triticosecale* Wittm. ex A. Camus - Тритикале
71. *Triticum aestivum* L. - Пшеница обикновена
72. *Triticum turgidum* L. *subsp. durum* (Desf.) Husn. - Твърда пшеница
73. *Triticum spelta* L. - Спелта пшеница

74. *Zea mays* L. - Царевица

V. Картофи

75. *Solanum tuberosum* L. - Картофи

VI. Тютюн

76. *Nicotiana tabacum* L. - Тютюн

VII. Овощни родове и видове

(отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

77. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

78. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

79. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

80. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

81. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

82. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

83. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

84. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

85. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

86. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

87. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

88. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

89. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

90. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

91. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

92. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

93. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

94. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)
95. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)
96. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)
97. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)
98. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)
99. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)
100. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)
101. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)
102. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.)

(Изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г., изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.)

ДО
ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР
НА ИАСАС

ЗАЯВЛЕНИЕ .....

рег. № на първоначалното заявление (попълва се от ИАСАС)

относно: подновяване вписването в Официалната сортова листа на Република България на сортове растения

1. Заявител/и:

.....
.....

(име, седалище/адрес на управление, телефон, факс, e-mail)

.....
.....

(адрес за кореспонденция (при наличие на разлика в горепосочения)

2. Селекционер/и на сорта: заявителят/ите

лице/а (ако е/са различно/и от заявителя)

.....
.....

(име/на, адрес/и, телефон, факс и e-mail)

.....
.....

Ако селекционерът/ите не е/са заявител/и, уточнете как сортът е прехвърлен на заявителя/ите:

Договор

Наследство

Друго

Забележка. Документите по тази точка представете в оригинал или заверени копия

3. Вид и подвид (научно име на таксона):

.....
.....

4. Наименование на сорта: Код.....

Име.....

5. Начин на създаване на сорта:

.....

.....
(опишете начина на създаване)

Формула:

.....
(посочете формулата)

6. Сортоподдржане

.....
(посочете физическо и/или юридическо лице/а и населено място, където се поддържа сортът)

Място:

Дата:

Заявител:

(подпис и печат)

Приложение № 3 към чл. 9, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 10.07.2018 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г., изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 02.11.2021 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2022 г., в сила от 25.10.2022 г.)

ДО
ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР
НА ИАСАС

ЗАЯВЛЕНИЕ .....

(рег. №, попълва се от ИАСАС)

ДОГОВОР № .....

(попълва се от ИАСАС)

относно: Официално изпитване на сортове растения

с цел признаване и вписване в списък А и списък Б на официалната сортова листа

с цел получаване правна закрила на сорт

1. Заявител/и

.....
(физическо/и или юридическо/и лице/а, идентификационен №; идентификационен № по ДДС, седалище и адрес на управление, представител, телефон, електронен адрес)

.....
(адрес за кореспонденция (при наличие на разлика в горепосочения)

2. Селекционер/и на сорта:

Заявителят/ите
лице/а, ако е/са

различно/и от
заявителя:

(име/на, адрес/и, телефон, факс, e-mail)

Ако селекционерът/ите не е/са заявител/и, уточнете как сортът е прехвърлен на заявителя/ите:

- Договор
 Наследство
 Друго

Забележка. Документите по тази точка представете в оригинал или заверени копия.

---

3. Научно име на таксона:

---

4. Наименование на сорта (за сортове
българска селекция на български език и на
латиница):

Временно

(селекционен
№)

Постоянно
код

име

5. Начин на създаване на сорта:

.....
(опишете начина на създаване)

Формула:

.....
(посочете формулата)

---

6. Информация за всички други заявления, направени в държава - членка на Европейския съюз
Държава/и - членка/и на ЕС

.....
(наименование на държавата/ите)

- Правна закрила на сорта
 Официален каталог на държава
 Регистрация, година .....
 В процес на регистрация, година .....
 Все още не е в процес на регистрация

Официален орган: .....

Заявление № .....

Наименование на сорта:

Временно наименование на сорта (селекционен №):

Ако заявеният за изпитване сорт с цел признаване и вписване в Официалната сортова листа на Република България е родителски компонент на хибриден сорт и е бил изпитан в държава - членка на ЕС, във връзка с изпитването на хибридният сорт, посочете наименованието на хибридният сорт и държавата, в която е било проведено изпитването:

.....
.....
7. Право на приоритет по отношение на най-рано подаденото заявление за патентна закрила:
в държава:

.....
на дата: (ден, месец и година на заявлението)
.....

8. Сорът бил ли е обект на търговия, или използван по друг начин:

☐ Да	дата - ..... (ден, месец и година)	държава - ..... (държава - членка на ЕС, или трета държава)	Наименование на сорта .....
-----------------------------	--	--	-----------------------------------

Не

Когато е "Да", посочва се държавата на първото разполагане (търговия) със сорта и целта на неговата употреба.

9. Сорът генномодифициран ли е:

Да

Не

10. Сортоподдържане (посочете физическо и/или юридическо лице/а и населено място, където се поддържа сорът):
.....

11. Описание на основните характеристики на сорта в съответствие с утвърдените методики за БСК (групи по ранозрелост и качество, качествена характеристика, функционално направление, специфични изисквания при отглеждане и прибиране, устойчивост на вредни организми и продукти за растителна защита, проявление по отношение на факторите на околната среда и др.):
.....
.....

Заявлението се подава за всеки сорт.

- При настъпили промени в обстоятелствата заявителят е длъжен в едномесечен срок да уведоми Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол.

Място:

Дата:

Заявител:
(подпис и печат)

Приложение № 4 към чл. 13, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 34 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г., изм. - ДВ,

бр. 45 от 2016 г., в сила от 14.06.2016 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2017 г., в сила от 06.06.2017 г., изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 10.07.2018 г., изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 01.09.2019 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 01.06.2020 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 01.01.2022 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.)

Научно име на таксона	Обикновено име на таксона	Протокол на CPVO
<i>Dactylis glomerata</i> L.	Ежова главица	ТР 31/1 от 25.3.2021 г.
<i>Festuca arundinacea</i> Schreb.	Тръстиковидна власатка	ТР 39/1 от 1.10.2015 г.
<i>Festuca filiformis</i> Pourr.	Финолистна власатка	ТР 67/1 от 23.6.2011 г.
<i>Festuca ovina</i> L.	Овча власатка	ТР 67/1 от 23.6.2011 г.
<i>Festuca pratensis</i> Huds.	Ливадна власатка	ТР 39/1 от 1.10.2015 г.
<i>Festuca rubra</i> L.	Червена власатка	ТР 67/1 от 23.6.2011 г.
<i>Festuca trachyphylla</i> (Hack.) Hack.	Твърдолистна власатка	ТР 67/1 от 23.6.2011 г.
<i>Lolium multiflorum</i> Lam.	Многооткосен (италиански) райграс	ТР 4/2 от 19.3.2019 г.
<i>Lolium perenne</i> L.	Английски райграс (пасищен)	ТР 4/2 от 19.3.2019 г.
<i>Lolium</i> r <i>hybridum</i> Hausskn.	Хибриден райграс	ТР 4/2 от 19.3.2019 г.
<i>Medicago sativa</i> L.	Люцерна	ТР 6/1 корекция от 22.12.2021 г.
<i>Medicago x varia</i> T. Martyn	Хибридна люцерна	ТР 6/1 корекция от 22.12.2021 г.
<i>Phleum nodosum</i> L.	Тимотейка	ТР 34/1 от 22.12.2021 г.
<i>Phleum pratense</i> L.	Ливадна тимотейка	ТР 34/1 от 22.12.2021 г.
<i>Pisum sativum</i> L.(partim)	Фуражен грах	ТР 7/2 рев. 3 корекция от 6.3.2020 г.
<i>Poa pratensis</i> L.	Ливадна ливадина	ТР 33/1 от 15.3.2017 г.
<i>Trifolium pratense</i> L.	Червена детелина	ТР 5/1 от 22.12.2021 г.
<i>Vicia faba</i> L.	Бакла	ТР 8/1 от 19.3.2019 г.
<i>Vicia sativa</i> L.	Обикновен фий	ТР 32/1 от 19.4.2016 г.
<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb.	Брюква	ТР 89/1 от 11.3.2015 г.
<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers.	Фуражна ряпа	ТР 178/1 от 15.3.2017 г.
<i>Brassica napus</i> L. (partim)	Рапица	ТР 36/3 от 21.4.2020 г.
<i>Cannabis sativa</i> L.	Коноп	ТР 276/2 рев. от 30.12.2022 г.
<i>Glycine max</i> (L.) Merr.	Соя	ТР 80/1 от 15.3.2017 г.
<i>Gossypium</i> spp.	Памук	ТР 88/2 от 11.12.2020 г.
<i>Helianthus annuus</i> L.	Слънчоглед	ТР 81/1 от 31.10.2002 г.

Научно име на таксона	Обикновено име на таксона	Протокол на CPVO
<i>Linum usitatissimum</i> L.	Лен	TP 57/2 от 19.3.2014 г.
<i>Sinapis alba</i> L.	Бял синап	TP 179/1 от 15.3.2017 г.
<i>Avena nuda</i> L.	Голозърнест овес	TP 20/3 от 6.3.2020 г.
<i>Avena sativa</i> L. (включва <i>A. byzantina</i> K. Koch)	Овес и червен овес	TP 20/3 от 6.3.2020 г.
<i>Hordeum vulgare</i> L.	Ечемик	TP 19/5 от 19.3.2019 г.
<i>Oryza sativa</i> L.	Ориз	TP 16/3 от 1.10.2015 г.
<i>Secale cereale</i> L.	Ръж	TP 58/1 рев. корекция от 27.4.2022 г.
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench subsp. <i>bicolor</i>	Сорго	TP 122/1 от 19.3.2019 г.
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench subsp. <i>drummondii</i> (Steud.) de Wet ex Davidse	Суданка	TP 122/1 от 19.3.2019 г.
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench subsp. <i>bicolor</i> x <i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench subsp. <i>drummondii</i> (Steud.) de Wet ex Davidse	Хибриди, получени от кръстосването на <i>Sorghum bicolor</i> subsp. <i>bicolor</i> и <i>Sorghum bicolor</i> subsp. <i>drummondii</i>	TP 122/1 от 19.3.2019 г.
<i>xTriticosecale</i> Wittm. ex A. Camus	Тритикале - хибриди, получени от кръстосване на вид от рода <i>Triticum</i> и вид от рода <i>Secale</i>	TP 121/3 кор. от 27.4.2022 г.
<i>Triticum aestivum</i> L. subsp. <i>aestivum</i>	Пшеница обикновена	TP 3/5 от 19.3.2019 г.
<i>Triticum turgidum</i> L. subsp. <i>durum</i> (Desf.) van Slageren	Пшеница твърда	TP 120/3 от 19.3.2014 г.
<i>Zea mays</i> L. (partim)	Царевица	TP 2/3 от 11.3.2010 г.
<i>Solanum tuberosum</i> L.	Картофи	TP 23/3 от 15.3.2017 г.

Текстът на тези протоколи може да бъде намерен на уебсайта на CPVO (www.cpvo.europa.eu).

Редакция към ДВ, бр. 85 от 25 Октомври 2022 г.

Приложение № 4 към чл. 13, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 34 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2016 г., в сила от 14.06.2016 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2017 г., в сила от 06.06.2017 г., изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 10.07.2018 г., изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 01.09.2019 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 01.06.2020 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 01.01.2022 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Научно име на таксона	Обикновено име на таксона	Протокол на CPVO
<i>Dactylis glomerata</i> L.	Ежова главица	TP 31/1 от 25.3.2021 г.
<i>Festuca arundinacea</i> Schreb.	Тръстиковидна власатка	TP 39/1 от 1.10.2015 г.
<i>Festuca filiformis</i> Pourr.	Финолистна власатка	TP 67/1 от 23.6.2011 г.
<i>Festuca ovina</i> L.	Овча власатка	TP 67/1 от 23.6.2011 г.
<i>Festuca pratensis</i> Huds.	Ливадна власатка	TP 39/1 от 1.10.2015 г.
<i>Festuca rubra</i> L.	Червена власатка	TP 67/1 от 23.6.2011 г.
<i>Festuca trachyphylla</i> (Hack.) Hack.	Твърдолистна власатка	TP 67/1 от 23.6.2011 г.
<i>Lolium multiflorum</i> Lam.	Многооткосен (италиански) райграс	TP 4/2 от 19.3.2019 г.
<i>Lolium perenne</i> L.	Английски райграс (насищен)	TP 4/2 от 19.3.2019 г.
<i>Lolium × hybridum</i> Hausskn.	Хибриден райграс	TP 4/2 от 19.3.2019 г.
<i>Medicago sativa</i> L.	Люцерна	TP 6/1 от 22.12.2021 г.
<i>Medicago x varia</i> T. Martyn	Хибридна люцерна	TP 6/1 от 22.12.2021 г.
<i>Phleum nodosum</i> L.	Тимотейка	TP 34/1 от 22.12.2021 г.
<i>Phleum pratense</i> L.	Ливадна тимотейка	TP 34/1 от 22.12.2021 г.
<i>Pisum sativum</i> L. (partim)	Фуражен грах	TP 7/2 рев. 3 кор. от 16.3.2020 г.
<i>Poa pratensis</i> L.	Ливадна ливадина	TP 33/1 от 15.3.2017 г.
<i>Trifolium pratense</i> L.	Червена детелина	TP 5/1 от 22.12.2021 г.
<i>Vicia faba</i> L.	Бакла	TP 8/1 от 19.3.2019 г.
<i>Vicia sativa</i> L.	Обикновен фий	TP 32/1 от 19.4.2016 г.
<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb.	Брюква	TP 89/1 от 11.3.2015 г.
<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers.	Фуражна ряпа	TP 178/1 от 15.3.2017 г.
<i>Brassica napus</i> L. (partim)	Рапица	TP 36/3 от 21.4.2020 г.
<i>Cannabis sativa</i> L.	Коноп	TP 276/2 от 1.2.2022 г.
<i>Glycine max</i> (L.) Merr.	Соя	TP 80/1 от 15.3.2017 г.
<i>Gossypium</i> spp.	Памук	TP 88/2 от 11.12.2020 г.
<i>Helianthus annuus</i> L.	Слънчоглед	TP 81/1 от 31.10.2002 г.
<i>Linum usitatissimum</i> L.	Лен	TP 57/2 от 19.3.2014 г.
<i>Sinapis alba</i> L.	Бял синап	TP 179/1 от 15.3.2017 г.
<i>Avena nuda</i> L.	Голозърнест овес	TP 20/3 от 6.3.2020 г.
<i>Avena sativa</i> L. (включва <i>A. byzantina</i> K. Koch)	Овес и червен овес	TP 20/3 от 6.3.2020 г.
<i>Hordeum vulgare</i> L.	Ечемик	TP 19/5 от 19.3.2019 г.
<i>Oryza sativa</i> L.	Ориз	TP 16/3 от 1.10.2015 г.

<i>Secale cereale</i> L.	Ръж	TP 58/1 рев. от 27.4.2022 г.
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench subsp. <i>bicolor</i>	Сорго	TP 122/1 от 19.3.2019 г.
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench subsp. <i>drummondii</i> (Steud.) de Wet ex Davidse	Суданка	TP 122/1 от 19.3.2019 г.
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench subsp. <i>bicolor</i> x <i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench subsp. <i>drummondii</i> (Steud.) de Wet ex Davidse	Хибриди, получени от кръстосване на <i>Sorghum bicolor</i> subsp. <i>bicolor</i> и <i>Sorghum bicolor</i> subsp. <i>drummondii</i>	TP 122/1 от 19.3.2019 г.
x <i>Triticosecale</i> Wittm. ex A. Camus	Тритикале - хибриди, получени от кръстосване на вид от рода <i>Triticum</i> и вид от рода <i>Secale</i>	TP 121/3 от 27.4.2022 г.
<i>Triticum aestivum</i> L. subsp. <i>aestivum</i>	Пшеница обикновена	TP 3/5 от 19.3.2019 г.
<i>Triticum turgidum</i> L. subsp. <i>durum</i> (Desf.) van Slageren	Пшеница твърда	TP 120/3 от 19.3.2014 г.
<i>Zea mays</i> L. (partim)	Царевица	TP 2/3 от 11.3.2010 г.
<i>Solanum tuberosum</i> L.	Картофи	TP 23/3 от 15.3.2017 г.

Текстът на тези протоколи може да бъде намерен на уебсайта на CPVO (www.cpvo.europa.eu).

Приложение № 5 към чл. 13, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 34 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2016 г., в сила от 14.06.2016 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2017 г., в сила от 06.06.2017 г., изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 10.07.2018 г., доп. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 01.09.2019 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 01.06.2020 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 01.01.2022 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.)

Научно име на таксона	Обикновено име на таксона	Методика на UPOV
<i>Beta vulgaris</i> L.	Кръмно цвекло	TG/150/3 от 4.11.1994 г.
<i>Agrostis canina</i> L.	Кучешка полевица	TG/30/6 от 12.10.1990 г.
<i>Agrostis gigantea</i> Roth.	Гигантска полевица	TG/30/6 от 12.10.1990 г.
<i>Agrostis canina</i> L.	Издънкова полевица	TG/30/6 от 12.10.1990 г.
<i>Agrostis capillaris</i> L.	Обикновена полевица	TG/30/6 от 12.10.1990 г.
<i>Bromus catharticus</i> Vahl	Овсига	TG/180/3 от 4.4.2001 г.
<i>Bromus sitchensis</i> Trin.	Овсига	TG/180/3 от 4.4.2001 г.

Научно име на таксона	Обикновено име на таксона	Методика на UPOV
<i>xFestulolium</i> Asch. et Graebn.	Хибриди, получени от кръстосване на видове от рода <i>Festuca</i> и видове от рода <i>Lolium</i>	TG/243/1 от 9.4.2008 г.
<i>Lotus corniculatus</i> L.	Звездан обикновен	TG/193/1 от 9.4.2008 г.
<i>Lupinus albus</i> L.	Бяла лупина	TG/66/4 от 31.3.2004 г.
<i>Lupinus angustifolius</i> L.	Теснолистна лупина	TG/66/4 от 31.3.2004 г.
<i>Lupinus luteus</i> L.	Жълта лупина	TG/66/4 от 31.3.2004 г.
<i>Medicago doliata</i> Carmign.	Стройностъблена люцерна	TG/228/1 от 5.4.2006 г.
<i>Medicago italica</i> (Mill.) Fiori	Италианска люцерна	TG/228/1 от 5.4.2006 г.
<i>Medicago littoralis</i> Rohde ex Loisel.	Крайбрежна люцерна	TG/228/1 от 5.4.2006 г.
<i>Medicago lupulina</i> L.	Люцерна хмеловидна	TG/228/1 от 5.4.2006 г.
<i>Medicago murex</i> Willd.	Кръглоплодна люцерна	TG/228/1 от 5.4.2006 г.
<i>Medicago polymorpha</i> L.	Изменчива люцерна	TG/228/1 от 5.4.2006 г.
<i>Medicago rugosa</i> Desr.	Набръчкана люцерна	TG/228/1 от 5.4.2006 г.
<i>Medicago scutellata</i> (L.) Mill.	Щитовидна люцерна	TG/228/1 от 5.4.2006 г.
<i>Medicago truncatula</i> Gaertn.	Отсеченолистна люцерна	TG/228/1 от 5.4.2006 г.
<i>Trifolium repens</i> L.	Детелина бяла	TG/38/7 от 9.4.2003 г.
<i>Trifolium subterraneum</i> L.	Подземна детелина	TG/170/3 от 4.4.2001 г.
<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth.	Фацелия	TG/319/1 от 5.4.2017 г.
<i>Arachis hypogaea</i> L.	Фъстъци	TG/93/4 от 9.4.2014 г.
<i>Brassica juncea</i> (L.) Czern	Синап	TG/335/1 от 17.12.2020 г.
<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam.) Briggs	Репица	TG/185/3 от 17.4.2002 г.
<i>Carthamus tinctorius</i> L.	Сафлор	TG/134/3 от 12.10.1990 г.
<i>Papaver somniferum</i> L.	Мак	TG/166/4 от 9.4.2014 г.

Текстът на тези методики може да бъде намерен на уебсайта на UPOV (www.upov.int).

* Изпитване за сортове тютюн се извършва по методика на UPOV *Nicotiana tabacum* L. TG/195/1 от 17.04.2002 г.

Редакция към ДВ, бр. 85 от 25 Октомври 2022 г.

Приложение № 5 към чл. 13, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 34 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2016 г., в сила от 14.06.2016 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2017 г., в сила от 06.06.2017 г., изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 10.07.2018 г., доп. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 01.09.2019 г., изм. - ДВ, бр.

40 от 2020 г., в сила от 01.06.2020 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 01.01.2022 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Научно име на таксона	Обикновено име на таксона	Методика на UPOV
<i>Beta vulgaris</i> L.	Кръмно цвекло	TG/150/3 от 4.11.1994 г.
<i>Agrostis canina</i> L.	Кучешка полевица	TG/30/6 от 12.10.1990 г.
<i>Agrostis gigantea</i> Roth.	Гигантска полевица	TG/30/6 от 12.10.1990 г.
<i>Agrostis stolonifera</i> L.	Издънкова (бяла) полевица	TG/30/6 от 12.10.1990 г.
<i>Agrostis capillaris</i> L.	Обикновена полевица	TG/30/6 от 12.10.1990 г.
<i>Bromus catharticus</i> Vahl	Овсига	TG/180/3 от 4.4.2001 г.
<i>Bromus sitchensis</i> Trin.	Овсига	TG/180/3 от 4.4.2001 г.
<i>xFestulolium</i> Asch. et Graebn.	Хибриди, получени от кръстосване на видове от рода <i>Festuca</i> и видове от рода <i>Lolium</i>	TG/243/1 от 9.4.2008 г.
<i>Lotus corniculatus</i> L.	Звездан обикновен	TG/193/1 от 9.4.2008 г.
<i>Lupinus albus</i> L.	Бяла лупина	TG/66/4 от 31.3.2004 г.
<i>Lupinus angustifolius</i> L.	Теснолистна лупина	TG/66/4 от 31.3.2004 г.
<i>Lupinus luteus</i> L.	Жълта лупина	TG/66/4 от 31.3.2004 г.
<i>Medicago doliata</i> Carmign.	Стройностъблена люцерна	TG/228/1 от 5.4.2006 г.
<i>Medicago italica</i> (Mill.) Fiori	Италианска люцерна	TG/228/1 от 5.4.2006 г.
<i>Medicago littoralis</i> Rohde ex Loisel.	Крайбрежна люцерна	TG/228/1 от 5.4.2006 г.
<i>Medicago lupulina</i> L.	Люцерна хмеловидна	TG/228/1 от 5.4.2006 г.
<i>Medicago murex</i> Willd.	Кръглоплодна люцерна	TG/228/1 от 5.4.2006 г.
<i>Medicago polymorpha</i> L.	Изменчива люцерна	TG/228/1 от 5.4.2006 г.
<i>Medicago rugosa</i> Desr.	Набръчкана люцерна	TG/228/1 от 5.4.2006 г.
<i>Medicago scutellata</i> (L.) Mill.	Щитовидна люцерна	TG/228/1 от 5.4.2006 г.
<i>Medicago truncatula</i> Gaertn.	Отсеченолистна люцерна	TG/228/1 от 5.4.2006 г.
<i>Trifolium repens</i> L.	Детелина бяла	TG/38/7 от 9.4.2003 г.
<i>Trifolium subterraneum</i> L.	Подземна детелина	TG/170/3 от 4.4.2001 г.
<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth.	Фацелия	TG/319/1 от 5.4.2017 г.
<i>Arachis hypogaea</i> L.	Фъстъци	TG/93/4 от 9.4.2014 г.
<i>Brassica juncea</i> (L.) Czern	Синап	TG/335/1 от 17.12.2020 г.
<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam.) Briggs	Репица	TG/185/3 от 17.4.2002 г.
<i>Carthamus tinctorius</i> L.	Сафлор	TG/134/3 от 12.10.1990 г.
<i>Papaver somniferum</i> L.	Мак	TG/166/4 от 9.4.2014 г.

Текстът на тези методики може да бъде намерен на уебсайта на UPOV (www.upov.int).

* Изпитване за сортове тютюн се извършва по методика на UPOV *Nicotiana tabacum* L. TG/195/1

Приложение № 6 към чл. 13, ал. 5

Характеристики по отношение на изпитването за биологични и стопански качества

1. Добив
2. Устойчивост на вредни организми
3. Проявление по отношение на факторите на околната среда
4. Качествени характеристики

Приложение № 7 към чл. 14, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 34 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2016 г., в сила от 14.06.2016 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2017 г., в сила от 06.06.2017 г., изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 10.07.2018 г., изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 01.09.2019 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 01.06.2020 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 01.01.2022 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.)

Научно име на таксона	Обикновено име на таксона	Протокол на CPVO
<i>Allium cepa</i> L. (лукова група)	Лук и шалот	ТР 46/2 от 1.4.2009 г.
<i>Allium cepa</i> L. (сборна група)	Шалот	ТР 46/2 от 1.4.2009 г.
<i>Allium fistulosum</i> L.	Лук батун	ТР 161/1 от 11.3.2010 г.
<i>Allium porrum</i> L.	Праз	ТР 85/2 от 1.4.2009 г.
<i>Allium sativum</i> L.	Чесън	ТР 162/2 от 30.5.2023 г.
<i>Allium schoenoprasum</i> L.	Лук резанец	ТР 198/2 от 11.3.2015 г.
<i>Apium graveolens</i> L.	Листна и дръжкова целина	ТР 82/1 от 13.3.2008 г.
<i>Apium graveolens</i> L.	Кореновидна целина	ТР 74/1 от 13.3.2008 г.
<i>Asparagus officinalis</i> L.	Аспержи	ТР 130/2 от 16.2.2011 г.
<i>Beta vulgaris</i> L.	Цвекло салатно, включително "Cheltenham"	ТР 60/1 от 1.4.2009 г.
<i>Beta vulgaris</i> L.	Манголд	ТР 106/2 от 14.4.2021 г.
<i>Brassica oleracea</i> L.	Листно зеле	ТР 90/1 от 16.2.2011 г.
<i>Brassica oleracea</i> L.	Цветно зеле (карфиол)	ТР 45/2 рев. 2 от 21.3.2018 г.
<i>Brassica oleracea</i> L.	Броколи	ТР 151/2 рев. 2 от 21.4.2020 г.
<i>Brassica oleracea</i> L.	Брюкселско зеле	ТР 54/2 рев. от 15.3.2017 г.
<i>Brassica oleracea</i> L.	Алабаш	ТР 65/2 от 30.5.2023 г.
<i>Brassica oleracea</i> L.	Савойско зеле, бяло главесто зеле и червено главесто зеле	ТР 48/3 рев. 2 от 25.3.2021 г.

Научно име на таксона	Обикновено име на таксона	Протокол на CPVO
<i>Brassica rapa</i> L.	Китайско зеле	TP 105/1 от 13.3.2008 г.
<i>Capsicum annuum</i> L.	Пипер	TP 76/2 рев. 2 корекция от 21.4.2020 г.
<i>Cichorium endivia</i> L.	Къдраволистна и обикновена ендивия	TP 118/3 от 19.3.2014 г.
<i>Cichorium intybus</i> L.	Индустриална цикория	TP 172/2 от 1.12.2005 г.
<i>Cichorium intybus</i> L.	Широколистна цикория или италианска цикория	TP 154/2 рев. от 31.3.2023 г.
<i>Cichorium intybus</i> L.	Цикория	TP 173/2 от 21.3.2018 г.
<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. et Nakai	Дини	TP 142/2 рев. 2 от 31.3.2023 г.
<i>Cucumis melo</i> L.	Пъпеши	TP 104/2 рев. 2 кор. от 25.3.2021 г.
<i>Cucumis sativus</i> L.	Краставици и корнишони	TP 61/2 рев. 2 от 19.3.2019 г.
<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne	Тиква	TP 155/1 от 11.3.2015 г.
<i>Cucurbita pepo</i> L.	Тиквички	TP 119/1 рев. от 19.3.2014 г.
<i>Cynara cardunculus</i> L.	Артишок и кардун	TP 184/2 рев. от 6.3.2020 г.
<i>Daucus carota</i> L.	Моркови и фуражни моркови	TP 49/3 кор. от 13.3.2008 г.
<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.	Резене	TP 183/2 от 14.4.2021 г.
<i>Lactuca sativa</i> L.	Салата	TP 13/6 рев. 3 от 27.4.2022 г.
<i>Solanum lycopersicum</i> L.	Домати	TP 44/4 рев. 5 от 14.4.2021 г.
<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Nyman ex A. W. Hill	Магданоз	TP 136/1 кор. от 21.3.2007 г.
<i>Phaseolus coccineus</i> L.	Многоцветен фасул	TP 9/1 от 21.3.2007 г.
<i>Phaseolus vulgaris</i> L.	Фасул пешак и фасул вейков	TP 12/4 от 27.2.2013 г.
<i>Pisum sativum</i> L. (partim)	Грах набръчкан, грах кръглозърнест и грах захарен	TP 7/2 рев. 3 кор. от 6.3.2020 г.
<i>Raphanus sativus</i> L.	Репички и черна ряпа	TP 64/2 рев. кор. от 11.3.2015 г.
<i>Rheum rhabarbarum</i> L.	Ревен	TP 62/1 от 19.4.2016 г.
<i>Scorzonera hispanica</i> L.	Черен корен	TP 116/1 от 11.3.2015 г.
<i>Solanum melongena</i> L.	Патладжан	TP 117/1 от 13.3.2008 г.
<i>Spinacia oleracea</i> L.	Спанак	TP 55/5 рев. 4 от 27.4.2022 г.
<i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr.	Полска салата	TP 75/2 от 21.3.2007 г.
<i>Vicia faba</i> L. (partim)	Бакла	TP 206/1 от 25.3.2004 г.

Научно име на таксона	Обикновено име на таксона	Протокол на CPVO
<i>Zea mays</i> L. (partim)	Захарна царевица и пуклива царевица	ТР 2/3 от 11.3.2010 г.
<i>Solanum habrochaites</i> S. Knapp & D.M. Spooner; <i>Solanum lycopersicum</i> L. x <i>Solanum habrochaites</i> S. Knapp & D.M. Spooner; <i>Solanum lycopersicum</i> L. x <i>Solanum peruvianum</i> (L.) Mill.; <i>Solanum lycopersicum</i> L. x <i>Solanum cheesmaniae</i> (L. Ridley) Fosberg; <i>Solanum pimpinellifolium</i> L. x <i>Solanum habrochaites</i> S. Knapp & D.M. Spooner	Подложки домати	ТР 294/1 рев. 5 от 14.4.2021 г.
<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne x <i>Cucurbita moschata</i> Duchesne	Междувидови хибриди от <i>Cucurbita maxima</i> Duchesne и <i>Cucurbita moschata</i> Duchesne за използване като подложки	ТР 311/1 от 15.3.2017 г.

Текстът на тези протоколи може да бъде намерен на уебсайта на CPVO (www.cpvo.europa.eu).

Редакция към ДВ, бр. 85 от 25 Октомври 2022 г.

Приложение № 7 към чл. 14, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 34 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2016 г., в сила от 14.06.2016 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2017 г., в сила от 06.06.2017 г., изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 10.07.2018 г., изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 01.09.2019 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от 01.06.2020 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 01.01.2022 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Научно име на таксона	Обикновено име на таксона	Протокол на CPVO
<i>Allium cepa</i> L. (лукова ерупа)	Лук и шалот	ТР 46/2 от 1.4.2009 г.
<i>Allium cepa</i> L. (сборна ерупа)	Шалот	ТР 46/2 от 1.4.2009 г.
<i>Allium fistulosum</i> L.	Лук батун	ТР 161/1 от 11.3.2010 г.
<i>Allium porrum</i> L.	Праз	ТР 85/2 от 1.4.2009 г.
<i>Allium sativum</i> L.	Чесън	ТР 162/1 кор. от 25.3.2004 г.
<i>Allium schoenoprasum</i> L.	Лук резанец	ТР 198/2 от 11.3.2015 г.
<i>Apium graveolens</i> L.	Листна и дръжкова целина	ТР 82/1 от 13.3.2008 г.
<i>Apium graveolens</i> L.	Кореновидна целина	ТР 74/1 от 13.3.2008 г.
<i>Asparagus officinalis</i> L.	Аспержи	ТР 130/2 от 16.2.2011 г.
<i>Beta vulgaris</i> L.	Цвекло салатно, включително	ТР 60/1 от 1.4.2009 г.

	"Cheltenham"	
<i>Beta vulgaris L.</i>	Манголд	ТР 106/2 от 14.4.2021 г.
<i>Brassica oleracea L.</i>	Листно зеле	ТР 90/1 от 16.2.2011 г.
<i>Brassica oleracea L.</i>	Цветно зеле (карфиол)	ТР 45/2 рев. 2 от 21.3.2018 г.
<i>Brassica oleracea L.</i>	Броколи	ТР 151/2 рев. 2 от 21.4.2020 г.
<i>Brassica oleracea L.</i>	Брюкселско зеле	ТР 54/2 рев. от 15.3.2017 г.
<i>Brassica oleracea L.</i>	Алабаш	ТР 65/1 рев. от 15.3.2017 г.
<i>Brassica oleracea L.</i>	Савойско зеле, бяло главесто зеле и червено главесто зеле	ТР 48/3 рев. 2 от 25.3.2021 г.
<i>Brassica rapa L.</i>	Китайско зеле	ТР 105/1 от 13.3.2008 г.
<i>Capsicum annuum L.</i>	Пипер	ТР 76/2 рев. 2 кор. от 21.4.2020 г.
<i>Cichorium endivia L.</i>	Къдраволистна и обикновена ендивия	ТР 118/3 от 19.3.2014 г.
<i>Cichorium intybus L.</i>	Индустриална цикория	ТР 172/2 от 1.12.2005 г.
<i>Cichorium intybus L.</i>	Широколистна цикория или италианска цикория	ТР 154/1 рев.2 кор. от 14.4.2021 г.
<i>Cichorium intybus L.</i>	Цикория	ТР 173/2 от 21.3.2018 г.
<i>Citrullus lanatus (Thunb.) Matsum. et Nakai</i>	Дини	ТР 142/2 рев. от 14.4.2021 г.
<i>Cucumis melo L.</i>	Пъпеши	ТР 104/2 рев. 2 от 25.3.2021 г.
<i>Cucumis sativus L.</i>	Краставици и корнишони	ТР 61/2 рев. 2 от 19.3.2019 г.
<i>Cucurbita maxima Duchesne</i>	Тиква	ТР 155/1 от 11.3.2015 г.
<i>Cucurbita pepo L.</i>	Тиквички	ТР 119/1 рев. от 19.3.2014 г.
<i>Cynara cardunculus L.</i>	Артишок и кардун	ТР 184/2 рев. от 6.3.2020 г.
<i>Daucus carota L.</i>	Моркови и фуражни моркови	ТР 49/3 от 13.3.2008 г.
<i>Foeniculum vulgare Mill.</i>	Резене	ТР 183/2 от 14.4.2021 г.
<i>Lactuca sativa L.</i>	Салата	ТР 13/6 рев. 3 от 27.4.2022 г.
<i>Solanum lycopersicum L.</i>	Домати	ТР 44/4 рев. 5 от 14.4.2021 г.
<i>Petroselinum crispum (Mill.) Nyman ex A. W. Hill</i>	Магданоз	ТР 136/1 кор. от 21.3.2007 г.
<i>Phaseolus coccineus L.</i>	Многоцветен фасул	ТР 9/1 от 21.3.2007 г.
<i>Phaseolus vulgaris L.</i>	Фасул пешак и фасул вейков	ТР 12/4 от 27.2.2013 г.
<i>Pisum sativum L. (partim)</i>	Грах набръчкан, грах кръглозърнест и грах захарен	ТР 7/2 рев. 3 кор. от 16.3.2020 г.

<i>Raphanus sativus L.</i>	Репички и черна ряпа	ТР 64/2 рев. кор. от 11.3.2015 г.
<i>Rheum rhabarbarum L.</i>	Ревен	ТР 62/1 от 19.4.2016 г.
<i>Scorzonera hispanica L.</i>	Черен корен	ТР 116/1 от 11.3.2015 г.
<i>Solanum melongena L.</i>	Патладжан	ТР 117/1 от 13.3.2008 г.
<i>Spinacia oleracea L.</i>	Спанак	ТР 55/5 рев. 4 от 27.4.2022 г.
<i>Valerianella locusta (L.) Laterr.</i>	Полска салата	ТР 75/2 от 21.3.2007 г.
<i>Vicia faba L. (partim)</i>	Бакла	ТР 206/1 от 25.3.2004 г.
<i>Zea mays L. (partim)</i>	Захарна царевица и пуклива царевица	ТР 2/3 от 11.3.2010 г.
<i>Solanum habrochaites S. Knapp & D.M. Spooner; Solanum lycopersicum L. x Solanum habrochaites S. Knapp & D.M. Spooner; Solanum lycopersicum L. x Solanum peruvianum (L.) Mill.; Solanum lycopersicum L. x Solanum cheesmaniae (L. Ridley) Fosberg; Solanum pimpinellifolium L. x Solanum habrochaites S. Knapp & D.M. Spooner</i>	Подложки домати	ТР 294/1 рев. 5 от 14.4.2021 г.
<i>Cucurbita maxima Duchesne x Cucurbita moschata Duchesne</i>	Междувидови хибриди от <i>Cucurbita maxima Duchesne</i> × <i>Cucurbita moschata Duchesne</i> за използване като подложки	ТР 311/1 от 15.3.2017 г.

Текстът на тези протоколи може да бъде намерен на уебсайта на CPVO (www.cpvo.europa.eu).

Приложение № 8 към чл. 14, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 34 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2016 г., в сила от 14.06.2016 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2017 г., в сила от 06.06.2017 г., изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 10.07.2018 г., изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 01.09.2019 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.)

Научно име на таксона	Обикновено име на таксона	Методика на UPOV
<i>Brassica rapa L.</i>	Турнепс	TG/37/11 от 23.9.2022 г.

Текстът на тази методика може да бъде намерен на уебсайта на UPOV (www.upov.int).

Редакция към ДВ, бр. 56 от 16 Юли 2019 г.

Приложение № 8 към чл. 14, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 34 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2016 г., в сила от 14.06.2016 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2017 г., в сила от 06.06.2017 г., изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 10.07.2018 г., изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 01.09.2019 г.)

Научно име на таксона	Обикновено име на таксона	Методика на UPOV
<i>Brassica rapa L.</i>	Турнепс	TG/37/10 от 4.4.2001 г.

Текстът на тази методика може да бъде намерен на уебсайта на UPOV (www.upov.int).

Приложение № 9 към чл. 15

(Изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г.)

Част А

Морфологични признаци, които се отчитат при изпитването за различимост, хомогенност и стабилност на сортове лоза

1. Разпукване на листна пъпка при развит летораст с дължина от 10 до 20 см:
  - 1.1. форма;
  - 1.2. цвят (при отваряне да позволява наблюдение на антоциана);
  - 1.3. мъхнатост.
2. Млад летораст по време на цъфтеж:
  - 2.1. напречно сечение (форма и контури);
  - 2.2. мъхнатост.
3. Летораст:
  - 3.1. повърхност;
  - 3.2. вегетативни органи.
4. Разположение на мустаците.
5. Млади листа на върха на летораст с дължина от 10 до 30 см (след разпукване на пъпката първите три листа са ясно очертани):
  - 5.1. оцветяване;
  - 5.2. мъхнатост.
6. Зрял лист (разположен между 8-и и 11-и възел):
  - 6.1. фотография;
  - 6.2. скица или директен отпечатък със скала;
  - 6.3. основна форма;
  - 6.4. брой на листните дялове;

- 6.5. връз на дръжката;
- 6.6. дълбочина на горния и долния страничен връз;
- 6.7. четинки на долната повърхност;
- 6.8. повърхност;
- 6.9. странична назъбеност на листа.
- 7. Цвят:
очевиден пол.
- 8. Грозд във фаза стопанска зрелост (за винени и десертни сортове):
  - 8.1. фотография (със скала);
  - 8.2. форма;
  - 8.3. размер;
  - 8.4. дръжка (дължина);
  - 8.5. средно тегло в грамове;
  - 8.6. откъсване;
  - 8.7. компактност на грозда.
- 9. Зърно във фаза стопанска зрелост (за винени и десертни сортове):
  - 9.1. фотография (със скала);
  - 9.2. форма;
  - 9.3. форма с отбелязано средно тегло;
  - 9.4. оцветяване;
  - 9.5. кожа (по отношение на десертните сортове);
  - 9.6. брой на семената (по отношение на десертните сортове);
  - 9.7. пулпа;
  - 9.8. сок;
  - 9.9. вкус.
- 10. Семе (за винени и десертни сортове):
фотография на двете страни и профила (със скала).

Част Б

Физиологични признаци, разглеждани при изпитването за различимост, хомогенност и стабилност на сортове лоза

- 1. Фенологични наблюдения и отчитания:
  - 1.1. установяване на фенологични дати.
Фенологичните дати се установяват в сравнение с един или повече контролни сортове.
  - 1.1.1. контролни сортове за територията на Република България:

1.1.1.1. бели винени сортове	- Мускат отонел, Ризлинг италиански, Шардоне, Димят
1.1.1.2. червени винени сортове	- Мерло, Каберне Совиньон, Гъмза, Мавруд, Ранна мелнишка, Широка мелнишка лоза
1.1.1.3. десертни сортове	- много ранни: Супер ран Болгар, Мискет русенски - ранни: Плевен Кардинал - средно ранни:

Болгар, Хамбургски мискет

- късни: Алфонс

Лавале, Италия

- много късни:

Тича, Петричка есен

- безсеменни:

Русалка 3, Хибрид VI-4, Бяло без семе

1.2. дата на отваряне на очите:

Датата, на която половината от очите на нормално зарязана лоза (прочистена от летораста) се разтварят, като показват своята мъхнатост в сравнение с тези на контролните сортове;

1.3. дата на пълен цъфтеж:

Датата, на която при съответния брой растения половината от цветовете са отворени в сравнение с контролните сортове;

1.4. зрелост (за винени и десертни сортове):

В допълнение към периода на зрелост трябва да се посочи гъстотата или вероятният градус на мъстта, нейната киселинност и съответстващият добив на грозде, изразен в килограми на хектар, в сравнение с един или повече контролни сортове, от които се получават подобни добиви.

2. Стопански признаци:

2.1. жизненост;

2.2. хабитус на растежа (разположение на първата плодна пъпка, размер);

2.3. производство:

2.3.1. регулярност;

2.3.2. добив;

2.3.3. аномалии;

2.4. устойчивост или чувствителност:

2.4.1. към неблагоприятни условия;

2.4.2. към вредители;

2.4.3. склонност към напукване на зърната на гроздето;

2.5. поведение по време на вегетативно размножаване:

2.5.1. присаждане;

2.5.2. размножаване чрез резници.

3. Използване:

3.1. за винени сортове;

3.2. за десертни сортове;

3.3. за подложки;

3.4. за индустриално приложение.

Приложение № 10 към чл. 15

(Изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.)

Минимални условия за провеждане на изпитването за различимост, хомогенност и стабилност на сортове лоза

1. Екологична информация:

- 1.1. място (район);
- 1.2. географски условия:
  - 1.2.1. геогр. дължина;
  - 1.2.2. геогр. ширина;
  - 1.2.3. надморска височина;
  - 1.2.4. изложение и склон;
- 1.3. климатични условия;
- 1.4. тип почва.
2. Техническа процедура:
  - 2.1. при винени и десертни сортове грозде:
    - 2.1.1. по възможност 24 лози от няколко различни подложки;
    - 2.1.2. най-малко три години на плододаване;
    - 2.1.3. най-малко две места (района) с различаващи се екологични условия (Северна и Южна България);
    - 2.1.4. приемането на присадката трябва да се изследва върху поне три сорта подложки;
  - 2.2. при сортове за подложки:
    - 2.2.1. пет лози с най-малко две форми на хабитус на растежа;
    - 2.2.2. пет години след засаждането;
    - 2.2.3. три места (района) с различни екологични условия;
    - 2.2.4. приемането на присадката трябва да се изследва при най-малко три присадени сорта.

(Изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г., предишно Приложение № 11 към чл. 18, ал. 5 - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните

Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол

МЕЖДИНЕН ДОКЛАД ЗА ТЕХНИЧЕСКО ИЗПИТВАНЕ

1. Справочен номер в ИАСАС -
2. Заявяващ орган -
3. Справочен номер на заявяващия орган -
4. Предложено наименование от автора -
5. Дата на заявлението -
6. Заявител (име и адрес) .....
ул. ....
гр. ...., обл. ....
7. Представител (име и адрес) (ако е приложимо) -

---

8. Научно име на таксона: -
9. Обикновено име на таксона: -
10. Наименование на сорта: -
11. Селекционер (име и адрес): .....
ул. ....
гр. ...., обл. ...., държава
12. Сортоизпитващ орган: ИАСАС, бул. Цариградско шосе 125, бл. 1
1113 София, България

13. Опитна(и) станция(и): ИАСАС, ..., България
14. Период на изпитване: .....
15. Дата и място на издаване на документа: ..... г., София
16. Обща информация
(напр. недоставен растителен материал, неспазени изисквания за растителния материал, пропаднал опит (наблюдения)
(ако е необходимо, подробности се дават в отделно приложение)
17. Резултати от изпитването
- (а) Без забележки
- (б) Забележки
- (ако е необходимо, подробности се дават в отделно приложение)
18. Окончателният доклад ще бъде готов до
(приблизителна дата)
19. Забележки: Настоящият междинен доклад не може да предреша окончателния доклад.

Сортът може да продължи изпитване за РХС. / Сортът може да бъде заявен за разглеждане пред експертна комисия.

20. Подпис:
.....
Изпълнителен директор

(Изм. - ДВ, бр. 48 от 2015 г., в сила от 27.06.2015 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г., предишно Приложение № 12 към чл. 18, ал. 5 - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните

Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол

ОКОНЧАТЕЛЕН ДОКЛАД ЗА ТЕХНИЧЕСКО ИЗПИТВАНЕ

1. Справочен номер в ИАСАС -
2. Заявяващ орган -
3. Справочен номер на заявяващия орган -
4. Предложено наименование от автора -
5. Дата на заявлението -
6. Заявител (име и адрес) .....
ул. ....
гр. ...., обл. ....
7. Представител (име и адрес) (ако е приложимо) -

---

8. Научно име на таксона: -
9. Обикновено име на таксона: -
10. Наименование на сорта: -
11. Селекционер (име и адрес): .....
ул. ....
гр. ...., обл. ...., държава
12. Сортоизпитващ орган: ИАСАС, бул. Цариградско шосе 125, бл. 1
1113 София, България

13. Опитна(и) станция(и): ИАСАС, ..., България

14. Период на изпитване: -

15. Дата и място на издаване на документа: .....г. София

16. Резултати от техническото изпитване и решение

(a) Доклад за Различимост:

Сортът

- е ясно различим от всички други сортове

- не е ясно различим от всички сортове,

чието съществуване ни е известно.

(b) Доклад за Хомогенност:

Сортът

- е достатъчно хомогенен

- не е достатъчно хомогенен

по отношение на специфичните черти на своето полово или вегетативно размножаване.

(c) Доклад за Стабилност:

Сортът

- е стабилен

- не е стабилен

по своите основни признаци.

17. Забележки:

18. Подпис:

.....

Изпълнителен директор

Приложение - официално сортоописание в съответствие с използвания протокол/методика.

Приложение № 13 към чл. 21, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 34 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2016 г., в сила от 14.06.2016 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 45 от 2017 г., в сила от 06.06.2017 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 10.07.2018 г., изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 02.11.2021 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2022 г., в сила от 25.10.2022 г.)

Групи култури, научно и обикновено име на таксона за видове растения		Вид и количество посевен/посадъчен материал		
		РХС	БСК	
		нетретирани (g)	третирани (g)	нетретирани (g)
I. Цвекло				
1.	<i>Beta vulgaris</i> L. - Цвекло (захарно и крѣмно)	1000	500	100
II. Фуражни култури				
2.	<i>Agrostis canina</i> L. - Кучешка полевица	1000	1000	150 само при заявена устойчивост
3.	<i>Agrostis gigantea</i> Roth. - Гигантска полевица	1000	1000	150 само при заявена устойчивост
4.	<i>Agrostis stolonifera</i> L. - Издънкова (бяла) полевица	1000	1000	150 само при заявена устойчивост
5.	<i>Agrostis capillaris</i> L. - Обикновена полевица	1000	1000	150 само при заявена устойчивост
6.	<i>Alopecurus pratensis</i> L. - Ливадна лисича опашка	1000	1000	150 само при заявена устойчивост
7.	<i>Agropyron cristatum</i> L. - Гребенчат житняк	1000	1000	150 само при заявена устойчивост
8.	<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) P. Beauv. ex J. Presl & C. Presl. - Висок (френски) райграс	1000	1000	150 само при заявена устойчивост
9.	<i>Bromus catharticus</i> L. - Овсига	1500	1000	150 само при заявена устойчивост
10.	<i>Bromus sithensis</i> Trin. - Овсига	1500	1000	150 само при заявена устойчивост

Групи култури, научно и обикновено име на таксона за видове растения		Вид и количество посебен/посадъчен материал		
		РХС	БСК	
		нетретирани (g)	третирани (g)	нетретирани (g)
11.	<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers. - Бермудска трева	1500	1000	150 само при заявена устойчивост
12.	<i>Dactylis glomerata</i> L. - Ежова главица	1500	1000	150 само при заявена устойчивост
13.	<i>Festuca arundinacea</i> L. - Тръстиковидна власатка	1500	1000	150 само при заявена устойчивост
14.	<i>Festuca filiformis</i> Roug. - Финолистна власатка	1500	1000	150 само при заявена устойчивост
15.	<i>Festuca ovina</i> L. - Овча власатка	1500	1000	150 само при заявена устойчивост
16.	<i>Festuca pratensis</i> Huds. - Ливадна власатка	1500	1000	150 само при заявена устойчивост
17.	<i>Festuca rubra</i> L. - Червена власатка	1500	1000	150 само при заявена устойчивост
18.	<i>Festuca trachyphylla</i> (Hack.) Krajina - Твърдолистна власатка	1500	1000	150 само при заявена устойчивост
19.	x <i>Festulolium</i> Aschers. et Graebn - хибриди, които са резултат от кръстосването на вид от рода <i>Festuca</i> с вид от рода <i>Lolium</i>	1500	1000	150 само при заявена устойчивост
20.	<i>Lolium multiflorum</i> Lam - Многооткосен (италиански) райграс, вкл. вестерволдски	1500	1000	150 само при заявена устойчивост
21.	<i>Lolium perenne</i> L. - Райграс	1500	1000	150 само при заявена устойчивост
22.	<i>Lolium x boucheanum</i> Kunth - Хибриден райграс	1500	1000	150 само при заявена устойчивост

Групи култури, научно и обикновено име на таксона за видове растения		Вид и количество посевен/посадъчен материал		
		РХС	БСК	
		нетретирани (g)	третирани (g)	нетретирани (g)
23.	<i>Phalaris aquatica</i> L. - Тръстичина (Фаларис)	1000	1000	150 само при заявена устойчивост
24.	<i>Phleum nodosum</i> L. - Тимотейка	1000	1000	150 само при заявена устойчивост
25.	<i>Phleum pretense</i> L. - Ливадна тимотейка	1000	1000	150 само при заявена устойчивост
26.	<i>Poa</i> L. - Ливадина	600	1000	150 само при заявена устойчивост
27.	<i>Trisetum flavescens</i> (L.) P. Beauv. - Златна трева	1000	1000	150 само при заявена устойчивост
28.	<i>Hedysarum coronarium</i> L. - Сула (Хедизарум)	1000	1000	
29.	<i>Lotus corniculatus</i> L. - Звездан (Лотус)	500	500	
30.	<i>Lupinus albus</i> L. - Бяла лупина	2500	3000	
31.	<i>Lupinus angustifolius</i> L. - Теснолистна лупина	2500	3000	
32.	<i>Lupinus luteus</i> L. - Жълта лупина	2500	3000	
33.	<i>Medicago sativa</i> L. - Обикновена люцерна	1000	500	
34.	<i>Medicago x varia</i> T. Martyn - Хибридна люцерна	1000	500	
35.	<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop. - Еспарзета	1000	1000	
36.	<i>Pisum sativum</i> L. (Partim) - Фуражен грах	1000	3000	600
37.	<i>Trifolium</i> L. - Детелина	1000	500	
38.	<i>Trigonella foenum-graecum</i> L. - Сминдух	1000	1000	
39.	<i>Vicia faba</i> L. (Partim) - Бакла	3000	3000	

Групи култури, научно и обикновено име на таксона за видове растения		Вид и количество посебен/посадъчен материал		
		РХС	БСК	
			нетретирани (g)	третирани (g)
40.	<i>Vicia pannonica</i> Crantz - Панонски фий	1000	3000	300
41.	<i>Vicia sativa</i> L. - Обикновен фий	1000	3000	300
42.	<i>Vicia villosa</i> Roth. - Пясъчен фий	1000	3000	300
43.	<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb. - Брюква	50	500	
44.	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> (DC.) Alef. var. <i>medullosa</i> Thell.+var. <i>viridis</i> L. - Кръмно (фуражно) зеле	100	300	50
45.	<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth. - Фацелия	500	1000	150
46.	<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers. - Фуражна ряпа	100	500	50
III. Маслодайни и влакнодайни				
47.	<i>Arachis hypogaea</i> L. - Фъстъци	2000	3000	300
48.	<i>Brassica juncea</i> (L.) Czern. - Кафяв синап	300	500	
49.	<i>Brassica napus</i> L. (partim) - Рапица	500	500	100
50.	<i>Brassica nigra</i> (L.) W. D. J. Koch - Черен синап	300	500	
51.	<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam.) Briggs - Репица	300	500	
52.	<i>Cannabis sativa</i> L. - Коноп	500	600 (за влакно) 1500 бр. семена (за фураж и храна)	
53.	<i>Carthamus tinctorius</i> L. - Сафлор	3000	500	
54.	<i>Carum carvi</i> L. - Ким	200	200	

Групи култури, научно и обикновено име на таксона за видове растения		Вид и количество посебен/посадъчен материал		
		РХС	БСК	
		нетретирани (g)	третирани (g)	нетретирани (g)
55.	<i>Glycine max</i> (L.) Merrill - Соя	2000	1500	600
56.	<i>Gossypium</i> L. - Памук	3000 (омаганени семена)	1500 (омаганени семена)	250 (омаганени семена)
57.	<i>Helianthus annuus</i> L. - Слънчоглед			
	- за самоопрашващи се линии	5000 бр.		
	- за хибриди и свободноопрашващи се сортове	1000 (и по 5000 бр. от всеки родителски компонент или 200 бр. от родителски компонент при изпитване за идентичност)	500	150
58.	<i>Linum usitatissimum</i> L. - Лен	1000	1000	
59.	<i>Papaver somniferum</i> L. - Мак	50	50	
60.	<i>Sinapis alba</i> L. - Бял синап	300	500	
IV. Зърнени				
61.	<i>Avena nuda</i> L. - Голозърнест овес	3000	3000	250 за фитопатологична оценка и 250 за студоустойчивост
62.	<i>Avena sativa</i> L. (including <i>A. Byzantina</i> K. Koch) - Овес и червен овес	3000	3000	250 за фитопатологична оценка и 250 за студоустойчивост
63.	<i>Avena strigosa</i> Schreb. - Черен (брадат) овес	3000	3000	250 за фитопатологична оценка и 250 за студоустойчивост
64.	<i>Hordeum vulgare</i> L. - Ечемик	3000	3000	250 за фитопатологична оценка и 250 за студоустойчивост
65.	<i>Oryza sativa</i> L. - Ориз	3000	3000	
66.	<i>Phalaris canariensis</i> L. - Канарско просо	500	1000	100

Групи култури, научно и обикновено име на таксона за видове растения		Вид и количество посеен/посадъчен материал		
		РХС	БСК	
		нетретирани (g)	третирани (g)	нетретирани (g)
67.	<i>Secale cereale</i> L. - Ръж	3000	3000	250 за фитопатологична оценка и 250 за студоустойчивост
68.	<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench - Сорго	1000 (и по 500 бр. от всеки родителски компонент)	500	100
69.	<i>Sorghum sudanense</i> (Piper) Stapf - Суданка	1000 (и по 500 бр. от всеки родителски компонент)	500	100
70.	<i>xtriticosecale</i> Wittm. ex A. Camus - Тритикале	3000	3000	250 за фитопатологична оценка и 250 за студоустойчивост
71.	<i>Triticum aestivum</i> L. - Пшеница обикновена	3000	3000	250 за фитопатологична оценка и 250 за студоустойчивост
72.	<i>Triticum turgidum</i> L. subsp. <i>durum</i> (Desf.) Husn.- Пшеница твърда	3000	3000	250 за фитопатологична оценка и 250 за студоустойчивост
73.	<i>Triticum spelta</i> L. - Спелта пшеница	3000	3000	250 за фитопатологична оценка и 250 за студоустойчивост
74.	<i>Zea mays</i> L. - Царевица			
	- за самоопрашени линии	1500 бр.		
	- за хибриди и свободноопрашващи се сортове	1000 (за сложни хибриди допълнително по 1500 бр. семена от всеки родителски компонент или 200 бр. от родителски компонент при изпитване за идентичност)	600	150
V. Картофи				

Групи култури, научно и обикновено име на таксона за видове растения		Вид и количество посевен/посадъчен материал		
		РХС	БСК	
		нетретирани (g)	третирани (g)	нетретирани (g)
75.	<i>Solanum tuberosum</i> L. - Картофи	150 бр. клубени	30 kg или 600 бр. клубени	10 бр. клубени и 30 бр. клубени само при заявена устойчивост към нематода
VI. Зеленчукови				
76.	<i>Allium cepa</i> L. - Лук и шалот			
	- за размножаващи се със семена сортове	15 000 бр.	250	50 само при заявена устойчивост
	- за вегетативно размножаващи се сортове	300 бр. луковици	7000	500 само при заявена устойчивост
77.	<i>Allium fistulosum</i> L. - Лук батун			
	- за размножаващи се със семена сортове	60	50	10 само при заявена устойчивост
	- за вегетативно размножаващи се сортове	200 бр. растения		
78.	<i>Allium porrum</i> L. - Праз	13 000 бр.	50	10 само при заявена устойчивост
79.	<i>Allium sativum</i> L. - Чесън	60 бр. луковици	7000	300 само при заявена устойчивост
80.	<i>Allium schoenoprasum</i> L. - Лук резанец	5000 бр.	50	10 само при заявена устойчивост
81.	<i>Anethum graveolens</i> L. - Копър*	25 000 бр.	25	4 само при заявена устойчивост
82.	<i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm. - Кервел	6	25	4 само при заявена устойчивост
83.	<i>Apium graveolens</i> L. - Целина			
	1. <i>Apium graveolens</i> L. - Листна и дръжкова целина	6	5	2 само при заявена устойчивост

Групи култури, научно и обикновено име на таксона за видове растения		Вид и количество посевен/посадъчен материал		
		РХС	БСК	
		нетретиран (g)	третиран (g)	нетретиран (g)
	2. <i>Apium graveolens</i> L. - Кореновидна целина	4	5	2 само при заявена устойчивост
84.	<i>Asparagus officinalis</i> L. - Аспержи			
	- за размножаващи се със семена сортове	1200 бр.	10	2 само при заявена устойчивост
	- за вегетативно размножаващи се сортове	60 растения		
85.	<i>Beta vulgaris</i> L.			
	1. <i>Beta vulgaris</i> L. - Цвекло салатно, включително "Cheltenham"	9000 бр.	100	20 само при заявена устойчивост
	2. <i>Beta vulgaris</i> L. - Манголд	9000 бр.	100	20 само при заявена устойчивост
86.	<i>Brassica oleracea</i> L.			
	1. <i>Brassica oleracea</i> L. - Листно зеле	5000 бр.	10	2 само при заявена устойчивост
	2. <i>Brassica oleracea</i> L. - Цветно зеле (карфиол)	5000 бр.	10	2 само при заявена устойчивост
	3. <i>Brassica oleracea</i> L. - Броколи	5000 бр.	10	2 само при заявена устойчивост
	4. <i>Brassica oleracea</i> L. - Брюкселско зеле	5000 бр.	10	2 само при заявена устойчивост
	5. <i>Brassica oleracea</i> L. - Савойско зеле	5000 бр.	10	2 само при заявена устойчивост
	6. <i>Brassica oleracea</i> L. - Бяло главесто зеле	5000 бр.	10	2 само при заявена устойчивост
	7. <i>Brassica oleracea</i> L. - Червено главесто зеле	5000 бр.	10	2 само при заявена устойчивост
	8. <i>Brassica oleracea</i> L. - Алабаш	5000 бр.	10	2 само при заявена устойчивост
87.	<i>Brassica rapa</i> L.			
	1. <i>Brassica rapa</i> L. - Китайско зеле	5000 бр.	10	2 само при заявена устойчивост

Групи култури, научно и обикновено име на таксона за видове растения		Вид и количество посевен/посадъчен материал		
		РХС	БСК	
		нетретиран (g)	третиран (g)	нетретиран (g)
	2. <i>Brassica rapa</i> L. - Турнепс	50	100	20 само при заявена устойчивост
88.	<i>Capsicum annuum</i> L. - Пипер	2500 бр.	10	2 само при заявена устойчивост
89.	<i>Cichorium endivia</i> L. - Ендивия			
	1. <i>Cichorium endivia</i> L. - Къдраволистна ендивия	10 000 бр.	5	2 само при заявена устойчивост
	2. <i>Cichorium endivia</i> L. - Обикновена ендивия	10 000 бр.	5	2 само при заявена устойчивост
90.	<i>Cichorium intybus</i> L. - Цикория			
	1. <i>Cichorium intybus</i> L. - Цикория	50	5	2 само при заявена устойчивост
	2. <i>Cichorium intybus</i> L. - Широколистна цикория или италианска цикория	25	5	2 само при заявена устойчивост
	3. <i>Cichorium intybus</i> L. - Индуриална цикория	100	5	2 само при заявена устойчивост
91.	<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. et Nakai - Дини	1000 бр.	150	40 само при заявена устойчивост
92.	<i>Cucumis melo</i> L. - Пъпеши	2000 бр.	100	20 само при заявена устойчивост
93.	<i>Cucumis sativus</i> L. - Краставици/корнишони			
	- за размножаващи се със семена сортове	1500 бр.	600 бр.	100 бр. само при заявена устойчивост
	- за вегетативно размножаващи се сортове	50 бр. растения		
94.	<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne - Тиква	1000 бр.	500	100 само при заявена устойчивост

Групи култури, научно и обикновено име на таксона за видове растения		Вид и количество посевен/посадъчен материал		
		РХС	БСК	
		нетретирани (g)	третирани (g)	нетретирани (g)
95.	<i>Cucurbita moschata</i> Duch. - Тиква мускатна*	1500 бр.	500	100 само при заявена устойчивост
96.	<i>Cucurbita pepo</i> L. - Тиквички	200	50	10 само при заявена устойчивост
97.	<i>Cynara cardunculus</i> L. - Артишок и кардун			
	- за размножаващи се със семена сортове	1500 бр.	100	20 само при заявена устойчивост
	- за вегетативно размножаващи се сортове	60 растения		
98.	<i>Daucus carota</i> L. - Моркови			
	1. <i>Daucus carota</i> L. - Моркови	50 000 бр.	300	50 само при заявена устойчивост
	2. <i>Daucus carota</i> L. - Фуражни моркови	50 000 бр.	300	50 само при заявена устойчивост
99.	<i>Foeniculum vulgare</i> Miller - Резене	4000 бр.	300	50 само при заявена устойчивост
100.	<i>Hibiscus esculentus</i> L. - Бамя*	200	200	40 само при заявена устойчивост
101.	<i>Lactuca sativa</i> L. - Салата	15 000 бр.	2	2 само при заявена устойчивост
102.	<i>Lens culinaris</i> Medic. - Леща*	1000	2000	400 само при заявена устойчивост
103.	<i>Pastinaca sativa</i> L. - Пащърнак*	15 000 бр.	100	20 само при заявена устойчивост
104.	<i>Petroselinum crispum</i> (Miller) Nyman ex A. W. Hill - Магданоз	30 000 бр.	25	5 само при заявена устойчивост

Групи култури, научно и обикновено име на таксона за видове растения		Вид и количество посебен/посадъчен материал		
		РХС	БСК	
		нетретирани (g)	третирани (g)	нетретирани (g)
105.	<i>Phaseolus coccineus</i> L. - Многоцветен фасул	6000 бр.	1000	200 само при заявена устойчивост
106.	<i>Phaseolus vulgaris</i> L. - Фасул			
	1. <i>Phaseolus vulgaris</i> L. - Фасул пешак	15 000 бр.	4000	400 само при заявена устойчивост
	2. <i>Phaseolus vulgaris</i> L. - Фасул вейков	15 000 бр.	1000	200 само при заявена устойчивост
107.	<i>Pisum sativum</i> L. (partim) - Грах			
	1. <i>Pisum sativum</i> L. (partim) - Грах набръчкан	12 000 бр.	4000	300 само при заявена устойчивост
	2. <i>Pisum sativum</i> L. (partim) - Грах кръглозърнест	12 000 бр.	4000	300 само при заявена устойчивост
	3. <i>Pisum sativum</i> L. (partim) - Грах захарен	12 000 бр.	4000	300 само при заявена устойчивост
108.	<i>Rhaphanus sativus</i> L.			
	1. <i>Rhaphanus sativus</i> L. - Репички	14 000 бр.	100	20 само при заявена устойчивост
	2. <i>Rhaphanus sativus</i> L. - Ряпа	14 000 бр.	100	20 само при заявена устойчивост
109.	<i>Rheum rhabarbarum</i> L. - Ревен	10 бр. растения	40 бр. растения	
110.	<i>Satureja hortensis</i> L. - Чубрица*	25 000 бр.	5	2 само при заявена устойчивост
111.	<i>Scorzonera hispanica</i> L. - Черен корен	15 000 бр.	5	2 само при заявена устойчивост
112.	<i>Solanum lycopersicum</i> L. - Домати			

Групи култури, научно и обикновено име на таксона за видове растения		Вид и количество посебен/посадъчен материал		
		РХС	БСК	
		нетретиран (g)	третиран (g)	нетретиран (g)
	- за размножаващи се със семена сортове	2500 бр.	5	2 само при заявена устойчивост
	- за вегетативно размножаващи се сортове	25 бр. растения		
113.	<i>Solanum melongena</i> L. - Патладжан	2500 бр.	5	1 само при заявена устойчивост
114.	<i>Spinacia oleracea</i> L. - Спанак	20 000 бр.	300	50 само при заявена устойчивост
115.	<i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr. - Полска салата	20 000 бр.	2	2 само при заявена устойчивост
116.	<i>Vicia faba</i> L. (partim) - Бакла	6000 бр.	4000	400 само при заявена устойчивост
117.	<i>Zea mays</i> (partim)			
	1. <i>Zea mays</i> (partim) - Захарна царевица	1000	600	150 само при заявена устойчивост
	2. <i>Zea mays</i> (partim) - Пуклива царевица	1000	600	150 само при заявена устойчивост

Групи култури, научно и обикновено име на таксона за видове растения		Вид и количество посебен/посадъчен материал	
		РХС	БСК
		нетретиран (g)	нетретиран (g)
VII. Лоза			
118.	<i>Vitis</i> L. - Лоза	5 бр.	32 бр.
VIII. Тютюн			
119.	<i>Nicotiana tabacum</i> L. - Тютюн	2	12
IX. Овощни родове и видове			
120.	<i>Castanea sativa</i> Mill. - Кестен	6 бр.	12 бр.
121.	<i>Citrus</i> L. - Цитрусови	10 бр. едногодишни присадени дръвчета	10 бр.
122.	<i>Corylus avellana</i> L. - Лешник (Леска)	4 бр.	12 бр.

Групи култури, научно и обикновено име на таксона за видове растения		Вид и количество посевен/посадъчен материал	
		РХС	БСК
		нетретирани (g)	нетретирани (g)
123.	<i>Cydonia oblonga</i> Mill. - Дюля	6 бр.	12 бр.
124.	<i>Ficus carica</i> L. - Смокиня	6 бр.	12 бр.
125.	<i>Fortunella</i> Swingle - Кумкуат	5 бр.	12 бр.
126.	<i>Fragaria</i> L. - Ягода	40 бр.	80 бр.
127.	<i>Juglans regia</i> L. - Обикновен орех	6 бр.	12 бр.
128.	<i>Malus</i> Mill. - Ябълка	6 бр.	12 бр.
129.	<i>Olea europea</i> L. - Маслина	6 бр.	12 бр.
130.	<i>Pistacia vera</i> L. - Шам фъстък	6 бр.	12 бр.
131.	<i>Poncirus</i> Raf. - Трилистен "лимон"	10 бр. едногодишни дръвчета	12 бр.
132.	<i>Prunus amygdalus</i> Batsch. - Бадем	6 бр.	16 бр.
133.	<i>Prunus armeniaca</i> L. - Кайсия	6 бр.	20 бр.
134.	<i>Prunus avium</i> (L.) L. - Череша	6 бр.	12 бр.
135.	<i>Prunus cerasus</i> L. - Вишна	6 бр.	12 бр.
136.	<i>Prunus domestica</i> L. - Слива	6 бр.	12 бр.
137.	<i>Prunus persica</i> (L.) Batsch - Праскова	6 бр.	12 бр.
138.	<i>Prunus salicina</i> Lindley - Върбовидна слива	6 бр.	12 бр.
139.	<i>Pyrus</i> L. - Круша	6 бр.	12 бр.
140.	<i>Ribes nigrum</i> L. - Черно френско грозде (Касис)	10 бр.	30 бр.
141.	<i>Ribes rubrum</i> L. - Червено френско грозде	10 бр.	30 бр.
142.	<i>Ribes uva-crispa</i> L. - Цариградско грозде	6 бр.	20 бр.
143.	<i>Rubus</i> L. - Къпина	20 бр.	40 бр.
144.	<i>Rubus idaeus</i> L. - Малина	20 бр.	40 бр.
145.	<i>Vaccinium</i> L. - Боровинка	10 бр.	30 бр.

(Изм. - ДВ, бр. 45 от 2019 г., в сила от 07.06.2019 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2021 г., в сила от 02.11.2021 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2022 г., в сила от 25.10.2022 г.)

ДО
ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА ИАСАС

ЗАЯВЛЕНИЕ
за вписване на сорт в официалната сортова листа

Списък А

Списък Б

1. Научно име на таксона:

.....

2. Обикновено име на таксона:

.....

3. Наименование на сорта:

.....

(име или код на сорта (на кирилица или на латиница))

4. Описание на основните характеристики на сорта (групи по ранозреелост и качество, качествена характеристика, функционално направление, специфични изисквания при отглеждане и прибиране, устойчивост на вредни организми и продукти за растителна защита и др.): .....

5. За зеленчукови семена се посочва категорията:

0 сертифицирани

0 стандартни

6. Заявител за вписване на сорта е:

.....
(име, седалище/адрес на управление, телефон, факс, e-mail ЕИК, рег. по ЗДДС)

0 заявител за сортоизпитване

0 притежател на сертификата за правна закрила

0 упълномощено лице

7. Физическо/и и/или юридическо/и лице/а, което/които извършва/т сортоподдържане на заявения сорт:

.....
(име, седалище/адрес на управление, телефон, факс, e-mail)

8. Селекционер/и на сорта:

.....
(име, седалище/адрес на управление, телефон, факс, e-mail)

9. Притежател/и на сертификат за правна закрила на сорта (в случай че сертификатът е действащ):
.....

Забележки:

В случай на упълномощено лице се предоставя копие от документа, с който е извършено упълномощаването.

Заявлението за вписване в официалната сортова листа се подава за всеки сорт ежегодно до 20 декември на текущата календарна година.

За всяко заявление заявителят заплаща цена по ценоразпис, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

Дата:

Заявител:

(подпис)

(Ново - ДВ, бр. 28 от 2023 г., в сила от 01.07.2023 г.)

Част А

Списък на видовете, посочени в чл. 13, ал. 6

Ечемик
Царевица
Ръж
Пшеница

Част Б

Специфични разпоредби относно сортоизпитването за различимост, хомогенност и стабилност за биологични сортове земеделски растителни видове, подходящи за биологично производство

1. Общи разпоредби

За биологичните сортове земеделски растителни видове, подходящи за биологично производство, се прилага следното:

1.1. По отношение на различимостта и стабилността трябва да се спазват и описват всички характеристики, съдържащи се в протоколите и методиките, посочени в приложения № 4 и 5.

1.2. По отношение на хомогенността трябва да се спазват и описват всички характеристики, съдържащи се в протоколите и методиките, посочени в приложения № 4 и 5, като за характеристиките по т. 2 трябва да се прилага следното:

а) оценката на тези характеристики може да е по-малко строга;

б) когато за тези характеристики в посочената т. 2 е предвидена дерогация от съответния технически протокол, нивото на хомогенност в рамките на сорта трябва да бъде сходно с нивото на хомогенност при сравними общоизвестни сортове в Съюза.

2. Дерогация от техническите протоколи

2.1. Ечемик

За сортовете, принадлежащи към вида ечемик (*Hordeum vulgare* L.), следните характеристики за РХС на изпитвания сорт, съдържащи се в протокол CPVO/TP-019/5, може да се отклоняват от изискванията за РХС, що се отнася до хомогенността:

CPVO № 5 - Флагов лист: антоцианиново оцветяване на ушичките

CPVO № 8 - Флагов лист: восъчен налеп на листното влагалище

CPVO № 9 - Осили: антоцианиново оцветяване на връхчетата

CPVO № 10 - Клас: восъчен налеп

CPVO № 12 - Зърно: антоцианиново оцветяване на нерватурата на долната плевица

CPVO № 16 - Стерилно класче: разположение

CPVO № 17 - Клас: форма

CPVO № 20 - Осил: дължина

CPVO № 21 - Вретено: дължина на първия сегмент

CPVO № 22 - Вретено: извивка на първия сегмент

CPVO № 23 - Средно класче: дължина на плевата и нейния осил спрямо зърното

CPVO № 25 - Зърно: назъбване на вътрешната странична нерватура от дорзалната страна на долната плевица

2.2. Царевица

За сортовете, принадлежащи към вида царевица (*Zea mays* L.), следните характеристики за РХС на изпитвания сорт, съдържащи се в протокол CPVO-TP/002/3, може да се отклоняват от изискванията за РХС, що се отнася до хомогенността:

- CPVO № 1 - Първи лист: антоцианиново оцветяване на листното влагалище
- CPVO № 2 - Първи лист: форма на върха
- CPVO № 8 - Метлица: антоцианиново оцветяване на плевите, с изключение на основата
- CPVO № 9 - Метлица: антоцианиново оцветяване на прашниците
- CPVO № 10 - Метлица: ъгъл между основната ос и страничните разклонения
- CPVO № 11 - Метлица: извивка на страничните разклонения
- CPVO № 15 - Стъбло: антоцианиново оцветяване на въздушните корени
- CPVO № 16 - Метлица: плътност на класчетата
- CPVO № 17 - Лист: антоцианиново оцветяване на листното влагалище
- CPVO № 18 - Стъбло: антоцианиново оцветяване на междувъзлията
- CPVO № 19 - Метлица: дължина на основната ос над най-ниското странично разклонение
- CPVO № 20 - Метлица: дължина на основната ос над най-високото странично разклонение
- CPVO № 21 - Метлица: дължина на страничното разклонение

2.3. Ръж

За сортовете, принадлежащи към вида ръж (*Secale cereale* L.), следните характеристики за РХС на изпитвания сорт, съдържащи се в протокол CPVO-TP/058/1, може да се отклоняват от изискванията за РХС, що се отнася до хомогенността:

- CPVO № 3 - Колеоптил: антоцианиново оцветяване
- CPVO № 4 - Колеоптил: дължина
- CPVO № 5 - Първи лист: дължина на листното влагалище
- CPVO № 6 - Първи лист: дължина на петурата
- CPVO № 8 - Флагов лист: восъчен налеп на листното влагалище
- CPVO № 10 - Лист до флаговия лист: дължина на петурата
- CPVO № 11 - Лист до флаговия лист: широчина на петурата
- CPVO № 12 - Клас: восъчен налеп
- CPVO № 13 - Стъбло: окосмяване под класа

2.4. Пшеница

За сортовете, принадлежащи към вида пшеница (*Triticum aestivum* L. subsp. *aestivum*.), следните характеристики за РХС на изпитвания сорт, съдържащи се в протокол CPVO-TP/003/5, може да се отклоняват от посочените изисквания за РХС, що се отнася до хомогенността:

- CPVO № 3 - Колеоптил: антоцианово оцветяване
- CPVO № 6 - Флагов лист: антоцианово оцветяване на ушичките
- CPVO № 8 - Флагов лист: восъчен налеп на листното влагалище
- CPVO № 9 - Флагов лист: восъчен налеп на петурата
- CPVO № 10 - Клас: восъчен налеп
- CPVO № 11 - Стъбло: восъчен налеп на шията
- CPVO № 20 - Клас: форма в профил
- CPVO № 21 - Върхов сегмент на вретеното: област на окосмяване върху изпъкналата

повърхност

- CPVO № 22 - Долна плева: широчина на рамото
- CPVO № 23 - Долна плева: форма на рамото
- CPVO № 24 - Долна плева: дължина на зъбчето
- CPVO № 25 - Долна плева: форма на зъбчето
- CPVO № 26 - Долна плева: област на окосмяване върху вътрешната повърхност

Част В

Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени за биологични и стопански качества на биологични сортове растения, подходящи за биологично производство

1. Сортоизпитването за БСК трябва да се извършва при биологични условия в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. относно биологичното производство и етикетването на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕО) 834/2007 на Съвета (ОВ, L 150, 14.6.2018 г.), и по-специално с общите принципи съгласно чл. 5, букви "г", "д", "е" и "ж" и правилата за растениевъдство съгласно чл. 12 от посочения регламент.

2. При сортоизпитването и при оценката на резултатите от него трябва да се имат предвид специфичните нужди и цели на биологичното земеделие. Трябва да се изследват устойчивостта или толерантността към болести и приспособяването към различни местни почвени и климатични условия.

3. Когато компетентните органи не са в състояние да осигурят изследване при биологични условия или изследване на определени характеристики, включително податливост на болести, изследването може да се извърши съгласно една от следните точки:

- а) под надзора на компетентния орган - в помещенията на лицата, занимаващи се с биологични развъдни дейности, или в стопанствата, занимаващи се с биологично земеделие;
- б) при ниски нива на използване на ресурси и с минимално третиране;
- в) в друга държава членка, ако между държавите членки са сключени двустранни споразумения за провеждане на изследвания при биологични условия.

Биологичните и стопанските качества на сорта се считат за задоволителни, ако в сравнение с други подходящи за биологично производство биологични сортове, включени в сортовия каталог на съответната държава членка, качествата на сорта, взети заедно, представляват, поне по отношение на добива в даден район, ясно подобрение при култивирането или при възможните употреби на културите или на получените от тях продукти. При сортоизпитването за БСК - що се отнася до селскостопанските практики и производството на храни или фуражи, носещи предимства за биологичното земеделие - за особено ценни трябва да се считат по-добрите характеристики за селскостопанско производство.

4. Компетентният орган трябва да осигурява различни условия за провеждане на изпитването, съобразени със специфичните потребности в сектора на биологичното земеделие, и в рамките на своя капацитет да проучва специфични признаци и характеристики, по искане на заявителя, ако съществуват възпроизводими методи.

Приложение № 16 към чл. 14, ал. 5

(Ново - ДВ, бр. 28 от 2023 г., в сила от 01.07.2023 г.)

ЧАСТ А

Списък на видовете, посочени в чл. 14, ал. 5

Моркови

Алабаш

ЧАСТ Б

Специфични разпоредби относно сортоизпитването за различимост, хомогенност и

стабилност за биологични сортове зеленчукови видове, подходящи за биологично производство

1. Общи разпоредби

За биологичните сортове зеленчукови видове, подходящи за биологично производство, трябва да се прилага следното:

1.1. По отношение на различимостта и стабилността трябва да се спазват и описват всички характеристики, съдържащи се в протоколите и методиките, посочени в приложения № 7 и 8.

1.2. По отношение на хомогенността трябва да се спазват и описват всички характеристики, съдържащи се в протоколите и методиките, посочени в приложения № 7 и 8, като за характеристиките по т. 2 трябва да се прилага следното:

а) оценката на тези характеристики може да е по-малко строга;

б) когато за тези характеристики в посочената т. 2 е предвидена дерогация от съответния технически протокол, нивото на хомогенност в рамките на сорта трябва да бъде сходно с нивото на хомогенност при сравними общоизвестни сортове в Съюза.

2. Дерогация от техническите протоколи

2.1. Моркови

За сортовете, принадлежащи към вида моркови (*Daucus carota* L.), следните характеристики за РХС на изпитвания сорт, съдържащи се в протокол CPVO-TP/049/3, може да се отклоняват от посочените изисквания за РХС, що се отнася до хомогенността:

CPVO № 4 - Лист: дялове

CPVO № 5 - Лист: наситеност на зеления цвят

CPVO № 19 - Корен: диаметър на сърцевината спрямо общия диаметър

CPVO № 20 - Корен: цвят на сърцевината

CPVO № 21 - С изключение на сортовете с бяла сърцевина; Корен: наситеност на цвета на сърцевината

CPVO № 28 - Корен: време на оцветяване на върха

CPVO № 29 - Растение: височина на първичния сенник по време на цъфтежа му

2.2. Алабаш

За сортовете, принадлежащи към вида алабаш (*Brassica oleracea* L.), следните характеристики за РХС на изпитвания сорт, съдържащи се в протокол CPVO-TP/065/1 Rev., може да се отклоняват от изискванията за РХС, що се отнася до хомогенността, съдържащи се в съответния технически протокол на CPVO:

CPVO № 2 - Посадъчен материал: наситеност на зеленото оцветяване на семеделите

CPVO № 6 - Дръжка: разположение

CPVO № 8 - Листна петура: дължина

CPVO № 9 - Листна петура: широчина

CPVO № 10 - Листна петура: форма на върха

CPVO № 11 - Листна петура: дялове до главната жила (в долната част на листа)

CPVO № 12 - Листна петура: брой на прорезите по ръба (в горната част на листа)

CPVO № 13 - Листна петура: дълбочина на прорезите по ръба (в горната част на листа)

CPVO № 14 - Листна петура: форма при напречно сечение

CPVO № 19 - Алабаш: брой на вътрешните листа.